Proso je bilo osnovno živilo

Praznik prosa bodo povezali s kulinarično dediščino. Med jedmi tudi medla.

stran 4

Umetniški in festival pihalnih orkestrov

Škofja Loka je gostila festival pihalnih orkestrov Loka jo piha in Loški umetniški festival – LUFt.

stran 5

ŠKOFJA LOKA
ena
dve dolini
tri pogorja
neskončno zgodb

loški glas

Časopis za škofjeloško območje

Št. 9, September 2018

Vrtec v dobrem letu

Potem ko so v začetku avgusta podpisali pogodbo o gradnji vrtca na območju nekdanje vojašnice, se je septembra začelo najprej rušenje, sledi pa gradnja vrtca pod Kamnitnikom.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Že do konca minulega leta so želeli dobiti izvajalca za novi vrtec Kamnitnik, a se je stvar zavlekla in šele po ponovitvi razpisa in pogajanjih je Občini Škofja Loka uspelo dobiti graditelja. To je podjetje Kovinar z Jesenic, ki med svojimi referencami navaja letos zgrajeno restavracijo na Šobcu, obnovljeno Korono v Kranjski Gori, v Škofji Loki pa adaptacijo stavbe za Domel. Vrtec bodo gradili skupaj z ribniškim podjetjem Riko, saj bo stavba lesena na betonskih temeljih, po besedah direktorja Kovinarja Mirka Kraševca in Bojana Lukšiča iz podjetja Riko hiše pa tudi energetsko zelo zahtevna. Omenjena sta na začetku avgusta z županom Miho Ješetom podpisala pogodbo o gradnji vrtca Kamnitnik, ki mora biti zgrajen v 14 mesecih, torej prihodnjo jesen.

Gre za eno najpomembnejših naložb v tem letu, poudarja župan Miha Ješe. Vredna je sedem milijonov evrov, zanjo pričakujejo tudi poldrugi milijon evrov nepovratnega denarja od eko sklada, kajti vrtec bo energetsko varčen. Za investicijo, ki bo občinski proračun krepko obremenila že v naslednjem letu, so se za milijon evrov tudi zadolžili.

Dela pri gradnji vrtca Kamnitnik so v polnem teku. / Foto: Andrej Tarfila

S 15 oddelki in še tremi dodatnimi, med drugim bo tu našel prostor tudi razvojni vrtec, bo vrtec dovolj prostoren za okoli tristo otrok, kar predstavlja domala tretjino populacije, vključene v javni loški vrtec. Ko bo vrtec Kamnitnik zgrajen, naj bi zmogljivosti v občini zadoščale za varstvo in vzgojo vseh otrok. Zaprli pa bodo vrtec, ki deluje v dijaškem domu, saj prostori niso najbolj primerni za otroško varstvo. Posebej nestrpno na izpraznitev dijaškega doma čakajo v bližnjem šolskem centru, kjer potrebujejo nove učilnice, je ob podpisu pogodbe povedal župan Miha Ješe. Dodal je tudi, da je z rušitvijo starih stavb na območju nekdanje vojašnice prostore izgubilo več škofjeloških društev. Zanje urejajo zahodno krilo komande nekdanje vojašnice in nekateri se v preurejenih kletnih prostorih že lahko naselijo. V stavbi nastaja meddruštveni center, v katerem bo mesto srečevanja vseh generacij.

Septembra se je gradnja vrtca končno začela. Najprej so podrli drevje, nato porušili stare stavbe (ruševine so uporabili za nasutje in deloma za temelje nove zgradbe) in izkopali gradbeno jamo, tako da se gradnja lahko začne. Kakšen bo videti novi vrtec zunaj in v notranjosti, si lahko mimoidoči ogledajo na skicah ob gradbišču. Vsekakor bo to zelo lep vrtec z nadstandardnimi igralnicami, je dejal župan Miha Ješe, izhod iz dvoetažne stavbe pa bo v obeh nivojih, tako da bodo imeli otroci iz igralnic neposreden dostop v naravo.

Kjer preteklost sreča prihodnost

Dnevi evropske kulturne dediščine želijo spodbuditi zanimanje javnosti za varstvo naravne in kulturne dediščine in predstaviti zamisel o skupni dediščini, bogastvu in kulturni raznolikosti Evrope. Pridružujejo se jim tudi v Škofji Loki.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Z letošnjo temo 'Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost' se pridružujejo skupni evropski temi in Evropskemu letu kulturne dediščine 2018. V Škofji Loki so z dvema razstavama v Dneve evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine vstopili že pred uradnim odprtjem, ki je bilo letos za vso Slovenijo na Bledu. Od 22. septembra do 6. oktobra pa se vrstijo dogodki, ki jih je v občini Škofja Loka pripravilo 17 sooblikovalcev, od kulturnih in izobraževalnih zavodov do društev.

Po predstavitvi kulturne dediščine Stare Loke se od danes naprej dogaja še veliko. V vrtcih in šolah so pripravili projektni teden. Sprehod po Škofji Loki z uporabo mobilne aplikacije, sprostitveni plesi, potovanje v otroštvo dedkov in babic, kjer preteklost sreča prihodnost, naše roke se igrajo in ustvarjajo, zgodbe iz knjige Kamniti most, pouk po starem, dediščina čebelarstva ... so teme, ki te dni zaposlujejo otroke v vrtcih in šolah.

▸ 2. stran

Vse za obnovo vašega doma na enem mestu.
obrtnik Škofja Loka
www.obrtnik.si
tel.: 04 518 45 00, gsm: 031 681 275, e-pošta: info@obrtnik.si
Storitve: • prenova stanovanjskih in poslovnih prostorov • hitra in kvalitetna prenova kopalnic • tlakovanje dvorišč • energetske prenove objektov
Trgovina: • vinil plošče, keramika, topli podi, parketi • kopalniška oprema • gradbeni material in orodje • lepila, laki in olja za parket
Svetovanje: • projektiranje • ideje • načrti
že 50 let
si tradicija in kvaliteta podajata roko

POPUSTI NA VSE TALNE OBLOGE, SANITARNO OPREMO DO 30%,
OPUŠČENI PROGRAMI DO 50%

ŠKOFJA LOKA

Še ena lipa prijateljstva

Škofjeloška delegacija obiskala pobrateni Tabor na Češkem, v Sušicah, prijateljskem mestu iz združenja Douzelage, pa so posadili še eno lipo prijateljstva.

stran 3

GORENJA VAS - POLJANE

Več kot le Tavčarjeva soproga

V dvorcu Visoko kulturni večer ob 150. obletnici rojstva in 80. obletnici smrti Franje Tavčar, soproge Ivana Tavčarja in ene izmed vplivnejših žensk svojega časa.

stran 7

ŽELEZNIKI

Na potico in po zelje

Praznik zelja je na Zali Log privabil lepo število obiskovalcev. Mnogi pridejo na degustacijo zeljnih jedi, zlasti potice, in po zaloško zelje, a je letos marsikdo ostal brez njega, saj je letina slaba.

stran 9

ŽIRI

Naložba za prihodnost

Ob Osnovni šoli Žiri so pretekli četrtek položili temeljni kamen za novo športno dvorano in dozidavo šole. Naložba bo vredna osem milijonov evrov.

stran 10

Občina Škofja Loka

Kanalizacija in vodovod na Ljubljanski cesti

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Na nekdanji Ljubljanski cesti, ki je bila tudi del dirkalne steze loških dirk, so imeli več let težave z meteorno kanalizacijo, zaradi katere je ob večjih nalivih voda tekla kar po cestišču. Nevarna je tudi za nekatere domove in prebivalci so občino že dlje opozarjali, da je to treba urediti. Poleg tega je problem tudi fekalna kanalizacija, kjer je večkrat prihajalo do izlivov.
Projekt ureditve kanalizacije v tem delu Škofje Loke je star deset let. "Ni bil vključen v projekt Urejanje porečja Sore, zato ga tudi gradimo šele zdaj," pojasni župan Miha Ješe. "Nameravali smo ga zgraditi še letos, a se je gradnja začela šele konec septembra. Kljub temu sem prepričan, da bo v pogodbeno dogovorjenih rokih ta zelo zahteven projekt uspešno izveden. Poleg gradnje fekalne kanalizacije in priključitve nekaterih objektov, ki doslej še niso bili priključeni, bo urejena meteorna kanalizacija z zadrževalnikom pred mostom, obnovljen bo tudi vodovod. Ob tem bo pri Sintu na novo urejeno tudi križišče, ki bo poslej pravokotno, tako da bo zavijanje v naselje Pod Plevno lažje in bolj pregledno. Na območju Pod Plevno potekajo tudi odkupi zemljišč, ki so v občinski lasti in jih večinoma uporabljajo prebivalci. Na treh ulicah je predvidena obnova vodovoda, ki jo bomo izvedli v letih 2019 in 2020. Letos je to največja okoljska investicija v občini."

Stara Ljubljanska cesta bo zaradi gradnje kanalizacije zaprta več mesecev. / Foto: Andrej Tarfila

Koraki za nasledstvo družinskega podjetja

Škofja Loka – Razvojna agencija Sora v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska vabi na delavnico z naslovom Deset korakov za nasledstvo družinskega podjetja. Potekala bo v torek, 23. oktobra, od 17. do 20. ure v veliki sejni sobi Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2. Predavala bo Tina Kociper, ki se ukvarja s svetovanjem pri nasledstvu družinskih podjetij. Udeležba na delavnici je za udeležence brezplačna, a z obveznimi prijavami, ki jih do petka, 12. oktobra, oddajte na telefonski številki 04 50 60 220 (Jana Šifrar) ali po e-poštem naslovu jana.sifrar@ra-sora.si. Projekt sofinancirata država in Evropska unija iz sklada za regionalni razvoj.

Kjer preteklost sreča prihodnost

1. stran

Med več kot dvajsetimi dogodki tega tedna sta danes zvečer tudi predstavitev oblačilne dediščine škofjeloškega območja z Andrejo Štržinar v Kreativnicah in projekcija filmov v Sokolskem domu o kulinariki in avtomobilizmu. V šoli Cvetka Golarja bo jutri srečanje s patrom Karlom Gržanom na temo kaj imata skupnega kulturna dediščina in kultura srca. Loški muzej pa pripravlja pripovedovalski večer za odrasle. Knjižnica Ivana Tavčarja bo z razstavo Spomini na Sokolski dom prikazala fotografije in zapisane spomine prebivalcev na to stavbo, zgrajeno leta 1922. V Dneve evropske kulturne dediščine so umestili tudi malo Groharjevo slikarsko kolonijo, ki je nastala pred petdesetimi leti. Mladi slikarji bodo upodabljali motive iz tisočletnega mesta, izdelke pa do 10. oktobra razstavili v Sokolskem domu. V soboto bo na Mestnem trgu Praznik prosa.
Loški muzej bo družine povabil na delavnico v Loški grad, tema pa bodo tudi drugi gradovi. Grad imajo tudi v Stari Loki, nekdaj znameniti Strahlov grad z znamenito zbirko umetnin, danes pa prazno stavbo brez vsebine. Na javni tribuni, ki jo prireja Kulturno zgodovinsko društvo Lonka, bodo pod naslovom Prebudimo spečo Trnuljčico razpravljali o tem, kako oživiti zapuščeni grad. Rokodelski center Duo pa se bo ukvarjal z industrijsko dediščino: prirejajo razstavo in delavnico sodobnega platnarstva in firbarstva, 4. oktobra pa bodo v Kreativnicah ves dan namenili industrijski kulturi. Tega dne bosta dan odprtih vrat in javna tribuna, kjer bodo razpravljali o industrijski dediščini kot priložnosti za lokalni razvoj. Škofjeloškim šolam in vrtcem je kulturna dediščina zelo blizu, kar bodo pokazali tudi s prireditvijo Ali je kaj trden most, kjer bodo v sliki, besedi, plesu, glasbi in dramatizaciji pokazali del dediščine, ki so jo spoznavali v šoli in pri starših ali starih starših. Slovensko glasbeno dediščino pa bosta z recitalom predstavila mlada glasbenika Zala in Val Kravos. Muzejsko društvo Škofja Loka pa je priredilo nagradni natečaj Tole moram povedat', s katerim so šolarje in dijake spodbudili k zbiranju fotografij in zapisov o običajih starih staršev. Predstavili jih bodo na sklepni prireditvi natečaja. Zadnja dogodka v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine pa bosta 6. oktobra semenj na Fari v središču Stare Loke in predstavitev dela Loškega muzeja.

Z razstavo loških gimnazijcev Odsevi preteklosti so v Škofji Loki začeli Dneve evropske kulturne dediščine. / Foto: Andrej Tarfila

Nadaljevanje zgodbe Prijateljev Loke

Prvi, ki je v Škofji Loki oznanil kandidaturo za župana, je Tine Radinja, kandidat liste Miha Ješe in prijatelji Loke, ki kandidira tudi s podporo aktualnega župana Mihe Ješeta.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Miha Ješe se po dveh mandatih (kot je napovedal že ob kandidaturi leta 2010) ni več odločil kandidirati za župana. "Zaključujem mandat, zelo rad pa bi še naprej delal pri občinskih projektih. V naslednjem letu odhajam v pokoj, a to ne pomeni, da ne bom več delal. Prav rad bi še naprej delal na štirih področjih: programu kvalitetnega staranja, mednarodnega sodelovanja, ki sem ga v svojih mandatih razvil, pri gradnji zdravstvenega centra in pri Škofjeloškem pasijonu 2021. Računamo na kontinuiteto tako programa kot načina delovanja, odprtega, enakopravnega za vse občane in s posluhom na pobude občank in občanov, ki so bile v veliki meri realizirane. Naredili smo veliko, osebno želim, da sem še v tej dobri zgodbi," je povedal Miha Ješe, pohvalil dobro delovanje liste Prijatelji Loke in dobro sodelovanje z občankami in občani ter župani sosednjih občin. Napovedal je, da bo lista Prijatelji Loke za župana kandidirala sedanjega podžupana Tineta Radinjo, ki je bil tudi do sedaj njegov najtesnejši sodelavec in motor številnih projektov. Tine Radinja o svoji kandidaturi pravi: "Za ta velik izziv sem se odločil, ker se strinjam, da smo v zadnjih letih s svojim načinom dela, vključevanjem različnih pogledov in jasno izdelano strategijo, kje želimo videti Škofjo Loko v prihodnosti, ogromno naredili. Izzivov je ostalo še veliko. Verjamem, da imamo v ekipi znanje in sposobnosti za njihovo premagovanje. Všeč mi je, da na eni strani prinašamo mladost, zagnanost in nove načine dela, na drugi pa imamo veliko podporo izkušenih prijateljev, ki so se že dokazali. Gre za nadaljevanje zgodbe Prijateljev Loke, ki bo kot lista prostovoljk in prostovoljcev iz različnih društev znova skušala pridobiti dovolj zaupanja občanov, da bo imela močno vlogo v razvoju občine. V prihodnjih letih bo manj denarja od države in težje bo priti do evropskih sredstev, zato bo treba imeti veliko znanja in vse sile usmeriti v to, da bomo občino še naprej razvijali, tako infarstrukturno – predvsem na podeželju – kot na področju družbenih, športnih, kulturnih vsebin, kjer si želimo, da bi bilo v Loki dobro za vse."

Dosedanji župan Miha Ješe in kandidat za naslednji mandat Tine Radinja / Foto:

ŠKOFJA LOKA neskončno zgodb
loški glas

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNICA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Maja Bertoncelj, Igor Kavčič, Maša Likosar, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Danica Zavrl Žlebir

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Denis Bozovičar, Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Tanja Mlinar, Primož Pičulin, Andrej Tarfila, Matic Zorman

Gorenjski Glas

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj, GSM: 041/962-143, mateja.zvizaj@g-glas.si

Loški glas, št. 9/letnik VII, je priloga časopisa Gorenjski glas, št. 77, ki je izšel 25. septembra 2018.
Loški glas je brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v občinah Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki, Žiri in je priložen Gorenjskemu glasu, izšel je v nakladi 30.000 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.
GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.
OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Navdušeni nad Škofjeloškim pasijonom

Mednarodna konferenca na temo praznovanja velikega tedna in velike noči v Španiji tudi z loško udeležbo

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Jože Štukl iz Loškega muzeja Škofja Loka in Jernej Tavčar z Občine Škofja Loka sta se sredi septembra 2018 mudila v Španiji, natančneje v čudovitem andaluzijskem mestu Lucena, kjer je v kongresnem centru Casa de los Mora potekal prvi Evropski forum na temo praznovanja velikega tedna in velike noči. V okviru dvodnevne strokovne konference je Jože Štukl strokovni javnosti predstavil bogastvo Škofje Loke in Škofjeloškega pasijona in napore, ki so na koncu vodili do uspešnega vpisa na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

"Predavanje je izzvalo veliko zanimanje za Škofjo Loko, ki je navzoče očarala s svojim kulturnim bogastvom in slikovitostjo. Hkrati pa je španska strokovna srenja z velikim navdušenjem pospremila Škofjeloški pasijon. Bili so dobesedno osupli, saj si niso predstavljali, da se v deželici na sončni strani Alp vsakih šest let odvija veličastna pasijonska procesija s tako dolgo tradicijo, ki pa je za nameček še precej podobna njihovim," pravi Jože Štukl. Jernej Tavčar pa je predstavil digitalizirano Romualdovo pot, ki je ob uporabi moderne digitalne tehnologije prepletla zgodovino mesta Škofja Loka in Škofjeloški pasijon v zanimivo celoto. Kongres so sklenili z ustanovnim srečanjem za oblikovanje razširjene Evropske mreže za praznovanje velikega tedna in velike noči. "To je novo mednarodno kulturno združenje, ki je doslej povezovalo zgolj deset andaluzijskih mest, sedaj pa želi svojo dejavnost razširiti na območje celotne Evrope in tako formirati mednarodno kulturno združenje vseh, ki praznujejo Pasijon in Kristusovo vstajenje. Ustanovnega sestanka se je poleg Špancev, Portugalcev, Italijanov in Malteža nov udeležila tudi slovenska delegacija. Novonastalo združenje Caminos de Pasion predstavlja izjemno priložnost tudi za Škofjo Loko, saj gre za pomemben kulturno-turistični produkt, ki bo zaživel ob podpori Sveta Evrope in nam bo prinesel še večjo prepoznavnost v evropskem prostoru," sklene Jože Štukl.

Dr. Ramon Montes Barquin, tehnični koordinator pri Svetu Evrope, Jernej Tavčar, Občina Škofja Loka, Pedro Gonzales, organizator konference, Jože Štukl, Loški muzej Škofja Loka

Županov kotiček

Na vzhodnem delu nekdanje vojašnice

Miha Ješe

Več kot leto dni potekajo ureditve vzhodnega dela nekdanje vojašnice. Osnovna je gradnja vrtca Kamnitnik, ki se je začela septembra. Zadovoljen sem s potekom del, ki obetajo, da bomo čez leto dni dobili moderen velik vrtec. Po podrtju dreves (ta bomo nadomestili z novimi) in rušitvi starih objektov se vidi gradbena jama in obris novega vrtca. Na ograji je vidna njegova podoba, zunanjost in notranjost. Čeprav je vrtec v dveh etažah, je razporeditev prostorov zelo priročna, saj je iz obeh etaž predviden neposreden dostop v okoliško zelenje, kjer bodo sprehajalne in igralne površine za otroke. Prostora bo za 15 polnih in tri dodatne oddelke vrtca, tudi za razvojni oddelek. Tako bo v vrtcu prostora za do 330 otrok, z zaposlenimi vred pa skupaj kar za štiristo ljudi.

Vrtec bo dajal impulz temu delu Škofje Loke. Z njim in ureditvijo zelenih površin okoli njega bo sklenjena glavna promenada družbenega dogajanja med starim delom mesta na jugu in Kamnitnikom na severni strani mesta, torej med starim in novim mestnim jedrom. Vmes bodo potrebne še tri ureditve: avtobusna postaja, knjižnica v prostorih Name in nov objekt na območju nekdanje tržnice. To bo hkrati stičišče naših občank in občanov občine in okolice ter naših obiskovalcev.

Hkrati z vrtcem urejamo tudi ostale objekte na vzhodnem delu vojašnice. Že letos bo urejena nova tržnica s predvidenim gostinskim lokalom, v zahodnem krilu komande nekdanje vojašnice je dobila nove prostore večina klubov in društev, ki so bivali v zdaj že porušenem objektu. Pričakujemo, da bomo letos in prihodnje leto ta objekt uredili tako, da bo vsa stavba komande obsegala še meddruštveni medgeneracijski center, kjer bodo svoj prostor dobili Škofjeloški pasijon, upokojenci in druga društva, ki bodo imela več dela za svojo bogato dejavnost, prav tako bodo več prostora dobili mladi, umetniki in druga društva, ki potrebujejo svoje prostore.

Letos je bil na območju nekdanje vojašnice zgrajen že kolesarski poligon, v nekaj tednih bo narejena tudi telovadnica v naravi, še naprej bosta tu bralnica pod krošnjami in skejt proga. Veliko društvenega dogajanja bo našlo svoje mesto na tem območju. Za to pa je potrebna tudi dobra komunikacija, zato bi bilo dobro čim prej zgraditi severno obvoznico, da bomo lahko območje Šolske ulice in avtobusne postaje preuredili v nekakšen trg, ki bo sestavni del prej omenjene poti. Dodana vrednost tega centra bo predvsem medgeneracijsko sodelovanje. Trenutno pripravljamo tudi program kvalitetnega staranja in izvajanje dela tega programa bo prav na tem območju. Za zgled medgeneracijskega sodelovanja imamo lahko gasilce in pihalni orkester, kjer so v delovanje vključene vse generacije od otrok do članov v zrelih letih. In tudi pihalni orkester ima domovanje v tem predelu bodočega bujnega ustvarjanja in sodelovanja.

Miha Ješe, župan

Še ena lipa prijateljstva

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Septembra je delegacija iz Škofje Loke obiskala pobrateno češko mesto Tabor, kjer v tem času potekajo zgodovinska Taborska srečanja. Župan Miha Ješe pravi, da to priložnost vsakokrat izkoristijo za obisk še kakega drugega češkega mesta, kjer posadijo lipo prijateljstva. "Glavni pobudnik teh srečanj je naš ambasador za Češko republiko Jan Jelšik. Letos smo lipo posadili v češkem mestu Sušice, ki leži na severnih obronkih Šumave in je tako kot Škofja Loka vključeno v združenje evropskih mest Douzelage. Bili smo zelo lepo sprejeti. Posadili smo lipo prijateljstva in s tem še utrdili svoje sodelovanje," pove župan Miha Ješe.

V mestu Tabor so sodelovali na slavnostnem odprtju Taborskih srečanj, srečanju pri tamkajšnji lipi prijateljstva, tradicionalni paradi v srednjeveških oblačilih. "Naša delegacija je bila zelo številna, poleg uradne so sodelovali plesalci iz skupine Lonca, dijaki škofjeloške gimnazije, ki so bili v Taboru na svoji tradicionalni jesenski ekskurziji, in ansambel Dor ma cajt," je povedal župan Miha Ješe ter dodal, da so se ob obisku dogovorili za gostovanje češkega zbora v Škofji Loki in škofjeloškega zbora Crescendao v Taboru.

Foto: Peter Pokorn ml.

V mestu Sušice so posadili še eno lipo prijateljstva.

Varneje iz Stare Loke proti šoli

Ob tednu mobilnosti so odprli varnejšo povezavo med Staro Loko in osnovno šolo Škofja Loka - Mesto.

Foto: Primož Pičulin

Na otvoritvenem sprehodu po varnejši šolski poti

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Tudi občina Škofja Loka se je minuli teden pridružila dogajanju ob Evropskem tednu mobilnosti. Z že tradicionalno preventivno prireditvijo Mobilnost in Veter v laseh 2018. Dva dneva so namenili brezplačnemu prevozu za vse uporabnike na mestni avtobusni liniji, pripravili so tudi posvet in predavanje o mobilnostnih načrtih za območje Zdravstvenega doma Škofja Loka. Več dogodkov, povezanih s trajnostno mobilnostjo, so pripravili tudi za minulo soboto.

V petek pa so slovesno odprli urejeno varnejšo pešpovezavo na Cesti talcev med Staro Loko in osnovno šolo Škofja Loka - Mesto. Iz Stare Loke so se občani v družbi župana Miha ješeta in ravnateljice Doris Kužel sprehodili do šole in tako preizkusili novo pridobitev, pred šolo je bil kulturni program in s tem predaja varnejše šolske poti njenemu namenu.

Delavnica za manjša podjetja

Škofja Loka – V okviru projekta Spodbujanje podjetništva na Loškem Razvojna agencija Sora organizira delavnico z naslovom Optimizacija procesov v podjetju – koristi in napotki za manjša podjetja, ki bo v sredo, 24. oktobra, od 17. do 19.30 v veliki sejni sobi Upravne enote Škofja Loka. Vodila jo bo dr. Milena Alič. Brezplačna delavnica je namenjena mikro, malim in srednje velikim podjetjem, direktorjem in lastnikom ter strokovnim sodelavcem v podjetjih, finančno jo podpirajo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri. Prijave so obvezne, in sicer do petka, 19. oktobra, na tel. št. 04 50 60 220 ali e-naslov info@ra-sora.si, kjer je mogoče dobiti tudi dodatne informacije.

Zatiranje rastja ob železniški progi

Škofja Loka – Slovenske železnice bodo v sredo, 26. septembra, na odseku proge Ljubljana–Kranj izvajale kemično zatiranje rastja v varovalnem pasu železnice. Definicije progovni/varovalni pas so navedene v Zakonu o varnosti v železniškem prometu. Železnice za kemično zatiranje rastja uporabljajo pripravke, ki so registrirani in dovoljeni za uporabo v Sloveniji.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Proso je bilo osnovno živilo

Ob Dnevih evropske kulturne dediščine v Škofji Loki pripravljajo etnološko prireditev Praznik prosa, na kateri bodo sobotno dopoldne posvetili nekdaj prevladujoči žitarici Sorškega polja in z njo povezani kulinarični dediščini.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Prireditelja, Turistično društvo Škofja Loka in društvo Sorško polje, sta dogodek z minule sobote prestavila na soboto, 29. septembra, ko upajo na lepo vreme, saj se bo etnološka prireditev vse dopoldne odvijala na Mestnem trgu. Predstavili bodo pridelavo prosa "od njive do prosene kaše", na stojnicah ponudili lokalne pridelke in izdelke ter jedi iz prosene kaše, med katerimi bo tudi medla (kuhana in z moko zgoščena prosena kaša), ki so jo kuhali na Loškem, enaka jed pa je bila v vaseh na Sorškem polju imenovana "rašovna". Prvikrat so dan prosa priredili leta 2015, pove član obeh društev Rudi Zevnik, ki ve o prosu marsikaj zanimivega povedati.

"Pred več kot pol stoletja je bilo proso na Sorškem polju prevladujoča žitarica, jedi iz njega pa osnovna živila. Moji starši so ob kaši gor zrasli, tudi naša generacija jo je še jedla. Spomnim se tudi, kako so proso pleli, želi, sušili, meli, prepihovali, pajkljali, sušili v zrnju in ga shranjevali v kaštah," pripoveduje sogovornik. Proso so pridelovali tudi revnejši kmetje, saj ni bilo dajatev. Z njim pa je bilo veliko dela: kar dvakrat so morale ženske na kolenih opleti njive. Požetega niso sušili v kozolcih kot druga žita, prav tako ga niso mlatili, saj je bilo za to preveč občutljivo. Odpeljali so ga na "pod", zložili v kupe in hodili po njem, ga meli, da se je zrnje ločilo od mekin. večji kmetje so ga meli z voli in konji. Zrna so dali na reto in ga prepihovali, da so ga očistili plev, tudi pajkljali so ga, da so dobili zrna, ki so bila godna za nadaljnje sušenje. Sušili pa so ga na "derah", ki so jih na valjih lahko premikali s prostega pod streho. Shranili so ga v kašto in ga sproti vozili v mlin, kjer so ga stopali (oluščili), da se je naredila kaša. Uluščenemu prosu so rekli "ušen", iz njega pa so kuhali različne jedi, odvisno od iznajdljivosti gospodinj. Na Loškem je najbolj znana medla. Najboljša se je skuhala v peči, da se je počasi grela in napela. Zabelili so jo z ocvirki. Znana je mlečna kaša (otroška paša), ki so jo jedli iz skupne sklede. Jedli so "poštengano" kašo: zabeljena je bila z maslom, in da je pri zajemanju vsak dobil tudi maslo, so vanjo naredili stopničaste zareze. Kaši so dodajali suho sadje, največkrat slive, kuhali so jo tudi z zelenjavo, pozimi pa s kislo repo in zeljem. "Repnato" kašo so pogosto jedli s fižolom v zrnju, včasih z "zaroštano" smetano.

Bernarda Tavčar iz gostilne Starman s kuharjema Igorjem Budimirjem in Francijem Skubrom v družbi Rudija Zevnika

Take in drugačne jedi iz prosa naj bi ponudili tudi na sobotni kulinarični tržnici. Med njimi naj bi bila celo proseno pivo in sladoled, gobarji obljubljajo kašo z gobami, društvo Sotočje bo streglo medlo. Včasih so to preprosto jed uživali vsak dan. Šestkrat medla, potem je pa nedelja, so imeli navado reči na Loškem. Današnji gostinci tudi na Škofjeloškem ponujajo posodobljeno različico te jedi. Pred praznikom prosa smo jo pokusili v gostilni Starman v Stari Loki, kjer jo večkrat postrežejo svojim gostom. Največkrat za zajtrk, pove direktorica gostilne Bernarda Tavčar, a se je tudi že zgodilo, da so zaprosili še za rogljiček za zraven. Mi smo dobili na krožnik medlo, zebeljeno z ocvirki in koščki karamelizirane čebule, za sladico pa zapečeno kašo s suhim sadjem, zraven pa "jabčnk", kot na Loškem rečejo jabolčni čežani. Nasiten obrok sta nam skuhala kuharja Igor Budimir in Franci Skuber.

Milena Jamnik je skuhala kašo s kislo repo.

Na kmetiji pri Uk' na Podreči, kjer po biodinamičnih načelih kmetujeta Milena in Stane Jamnik, pa smo okusili bolj zimsko jed, proseno kašo s kislo repo. Jamnikova, ki imata za svoje pridelke priznano blagovno znamko Demeter, tako proso kot repo (naribano ročno in v olupku) pridelata doma, domač je tudi fižol v zrnu, ki se dobro poda tej okusni jedi. Pričakujejo ju tudi na sobotnem prazniku prosa, kjer bosta predstavila svojo pridelavo in tudi nekatere zanimive jedi iz prosene kaše.

Zgodovinska mesta v Bruslju

Danica Zavrl Žlebir

Bruselj – Jutri, 26. septembra, bo na trgu Esplanade v Bruslju Slovenski dan kulture, ko se bodo ob evropskem letu kulturne dediščine predstavila slovenska zgodovinska mesta. Evropska komisija je namreč pozvala vse države Evrope, da to leto obeležijo z različnimi dogodki in prireditvami, povabilu se je pridružilo tudi Združenje zgodovinskih mest Slovenije.

Združenje deluje od leta 2001 in povezuje 17 mest (občin), v katerih je velik del najkvalitetnejše slovenske kulturne dediščine. Člani so že ob svoji ustanovitvi zapisali, da se zavedajo, da so mesta umetnostni zaklad in turistična privlačnost ter se povezujejo z namenom skupne promocije in ozaveščanja o pomenu kulturne dediščine za sedanji in prihodnji razvoj naroda in skupnosti, pojasni Mateja Hafner Dolenc iz Združenja. V Združenje zgodovinskih mest Slovenije povezana mesta so: Celje, Idrija, Jesenice, Kamnik, Kostanjevica na Krki, Koper, Kranj, Metlika, Novo mesto, Piran, Ptuj, Radovljica, Slovenske Konjice, Šentjur, Škofja Loka, Tržič in Žužemberk. V Bruslju ta mesta predstavljajo Slovenijo, s čimer prispevajo k njeni turistični promociji, prikazujejo raznolikost in bogastvo njene naravne in kulturne dediščine in pestro kulturno življenje teh mest.

Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka

Začenjajo študijsko leto

Praviloma do konca septembra še poteka vpis v novo študijsko leto tudi za starejše študente. V Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki se začenja že petnajsto študijsko leto.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Lani je bilo vpisanih 250 slušateljev, obiskov v študijskih krožkih pa je bilo kar 550, saj so nekateri vpisali tudi po dva ali več, pove Borjana Koželj, ki v Škofji Loki vodi Univerzo za tretje življenjsko obdobje, društvo U3. V novo študijsko leto vpisujejo do konca septembra, kjer pa mesta še ne bodo izpolnjena, tudi pozneje.

Študentje tretjega življenjskega obdobja se bodo vpisovali v krožke tujih jezikov (angleščine, nemščine, ruščine, francoščine, španščine, italijanščine in kitajščine), v ponudbi je kar enajst krožkov s področja umetnosti, devet s področja zdravja in osebnostnega razvoja, posvečajo se kulturni dediščini, skritim biserom Slovenije in kotičkom Loke, ponudijo tudi več delavnic, letos pa nameravajo velik poudarek dati tudi računalništvu in e-opismenjevanju starejših. »Aprila letos smo sodelovali tudi na konferenci e-vključevanja v aktivno starost, kjer smo spoznali različne vidike uporabe računalnika, tablic in pametnih telefonov. Naša univerza sicer ta znanja ponuja že od ustanovitve. Na tem področju sodelujemo z občino in z večgeneracijskim centrom,« pravi Borjana Koželj. V okviru univerze prirejajo tudi tematska srečanja pod imenom Čaj ob petih, kjer se nameravajo letos posvetiti zdravju s poudarkom na preventivi. Vsako študijsko leto sklenejo z ekskurzijo. »Izobraževanje nas ohranja mlade,« na vprašanje o pomenu izobraževanja za starejše odgovori Borjana Koželj. »Pridobivanje znanja je koristno in tudi zabavno. V tretjem življenjskem obdobju se odločamo za teme, ki so nas zanimale že v mlajših letih, pa zanje ni bilo prave priložnosti, zdaj pa si to lahko privoščimo. Podajanje znanja si prilagodimo in se marsičesa naučimo skozi pogovor, dialog, izmenjavo medsebojnih izkušenj. Študij v tretjem življenjskem obdobju pa je tudi druženje, tu se vzpostavi nova socialna mreža in razvijemo dragocene odnose z drugimi ljudmi.«

Univerza U3 je letos sodelovala pri konferenci e-vključevanje v aktivno staranje. / Foto: Andrej Tarfila

Občina Škofja Loka

Pestra metalska jesen!

Pred leti so v Rdeči Ostrigi zasnovali cikel Ostrigina metalurgija, ki se zdaj odvija že tretje leto in je Škofjo Loko ponovno postavil na slovenski metalski glasbeni zemljevid.

Nina Fehter

Škofja Loka – Projekt se postopoma razvija in prerašča v enega pomembnejših tovrstnih ciklov pri nas. O ciklu sem se pogovarjala z Martinom Štamcarjem, programskim vodjo in »deklico za vse« Ostrigine metalurgije.

Foto: Tine Hafner

Martin Štamcar, programski vodja Ostrigine metalurgije

Nekdaj je Škofja Loka slovela kot gorenjsko oporišče metalske glasbe.

"Prepričan sem, da se ti lepi časi vračajo. V določenem obdobju je sicer resda vladalo zatišje, a s ciklom Ostrigina metalurgija smo se v zadnjih letih dokončno vrnili na slovenski metalski zemljevid. Navsezadnje v naših prostorih (mladinskega kulturnega centra) ponovno vadijo tudi okoliške metalske zasedbe."

Govori se, da se obeta pestra, hrupna in glasna jesen.

"Govorice niso iz trte izvite, saj bodo do konca koledarskega leta ljubitelji metalske glasbe zagotovo prišli na svoj račun. Že v sredini oktobra tako na naš oder prihajajo progresivni death metalci Cordura, trash death metalci Sober Assault ter groove death metalci Once was never, skratka obeta se prava death metal poslastica. Sledila bosta še dva odmevna dogodka v decembru, vendar več informacij ta trenutek še ne morem razkriti. Sledite nam na socialnih omrežjih."

V zadnjih letih je bil cikel podprt s strani različnih sofinancerjev.

"Drži, pred leti ga je podprlo Ministrstvo za kulturo in s tem omogočilo hitrejši razvoj samega cikla, ki je bil takrat še v povojih. V zadnjem letu pa so nam na pomoč priskočili Občina Škofja Loka, Klub škofjeloških študentov in ponovno ministrstvo za kulturo. Vsekakor je s podporo lažje in hitreje razvijati tovrstne projekte, hkrati pa sem prepričan, da bodo naši dogodki v prihodnosti vedno bolj odmevni."

Najbrž to pomeni tudi gostovanja tujih metalskih zasedb.

"Na to sem tudi ciljal s tem, ko sem dejal, da bodo naši dogodki vedno bolj odmevni. Na eni strani nam zgoraj omenjena podpora to omogoča, na drugi strani pa je res tudi, da smo se v zadnjem obdobju precej vpeli v mednarodne tokove, kar nam omogoča, da bomo v Škofji Loki v prihodnosti priča odličnim koncertom."

Upam, da se nam tudi v letu 2019 obeta bogata metalska letina.

"Vsekakor. V sklopu cikla Ostrigina metalurgija načrtujemo najmanj pet koncertnih večerov, ki bodo posvečeni metalski glasbi v različnih variacijah. Predvsem bomo večkrat skušali izkoristiti letni vrt Rdeče Ostrige, ki je izjemno primeren za tovrstne dogodke in nudi izjemno kuliso."

Filatelistični pogled na soško fronto

Maša Likosar

Škofja Loka – Filatelisti Filatelističnih društev Lovro Košir Škofja Loka in Dr. Franc Marušič iz Nove Gorice so stoto obletnico konca prve svetovne vojne obeležili z razstavo zbirk, ki prikazujejo bojevanje in zaključek velike vojne na soški fronti. Na prvi meddruštveni filatelistični razstavi je šest razstavljavcev z znamkami, razglednicami, pismi in dopisnicami omogočilo vpogled v dogajanje prve svetovne vojne na soški fronti.

Marušič je razstavljalo pet filatelistov. Njihove zbirke prikazujejo prvo svetovno vojno v Goriških brdih, XVI. korpus avstro-ogrske armade na goriškem območju soške fronte, Sveto goro in pokopališča, vojaško pošto na soški fronti in Branik med vojno. Edini domači filatelist Janez Cerkvenik je na ogled postavil prve slovenske znamke po koncu prve svetovne vojne, imenovane verigarji.

Ob odprtju razstave so učenci OŠ Škofja Loka - Mesto pripovedovali zgod-

Odprtja meddruštvene filatelistične razstave ob stoti obletnici konca prve svetovne vojne se je udeležil tudi župan občine Škofja Loka Miha Ješe, na fotografiji skupaj s predsednikom FD Lovro Košir Škofja Loka Srečkom Beričičem. / Foto: Primož Pičulin

Predsednik FD Lovro Košir Škofja Loka Srečko Beričič pojasni, da tokrat prvič sodelujejo z novogoriškimi filatelisti. "Razstava je za nas zgodovinski dogodek. Prepričani smo, da bo kljub upadanju števila filatelistov ta dejavnost obstala, ker znamke ne bodo nikoli odšle iz uporabe, saj vendarle beležijo čas." Iz FD Franc bo o Lojzu Praprotniku z Malega Vrha, ki je s fronte domačim pošiljal pisma. Razstavo, ki bo v avli OŠ Škofja Loka - Mesto na ogled vse do 26. septembra, je odprla pomočnica ravnateljice Saša Čadež. Vsem razstavljavcem so podelili tudi simbolične spominske diplome za sodelovanje na filatelistični razstavi.

Umetniški in festival pihalnih orkestrov

Škofja Loka je tretjo soboto v septembru gostila deseti festival pihalnih orkestrov Loka jo piha, istočasno pa tudi že kar 35. Loški umetniški festival LUFt.

Alenka Brun

Škofja Loka – Dogajanje obeh festivalov se je začelo v dopoldanskih urah. Na odru Trga pod gradom so za uvod v festival Loka jo piha poskrbeli njegovi gostitelji, Mestni pihalni orkester Škofja Loka. Predsednica orkestra Neja Mlakar pravi, da ko so s festivalom začenjali, si niso nikoli mislili, da se bo tako razvil. Dirigent orkestra je dvanajst let Roman Grabnar, pred dvema letoma pa je orkester praznoval že kar 140-letnico obstoja. Mlakarjeva ugotavlja še, da letos pravzaprav mineva tudi dvajset let, kar je sama članica »loških pihalcev«.

Ker je bila letos Loka jo piha jubilejna – že desetič, so se v Mestnem pihalnem orkestru Škofja Loka odločili, da povabijo k sodelovanju gorenjske pihalne orkestre, razloži Mlakarjeva. Tako so na festivalu nastopili poleg Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka še Pihalni orkester Alples Železniki, Pihalni orkester Alpina Žiri, Pihalni orkester Tržič in Pihalni orkester Glasbene šole Škofja Loka. Dogajanju se je pridružilo tudi Mažoretno društvo Železniki. Festival se je zaključil ob zvokih Ensemble Ankarana, v popoldanskem času pa so njegovi obiskovalci lahko uživali v paradi in pa ob nastopih orkestrov.

Festival pihalnih orkestrov Loka jo piha je bil letos že desetič. / Foto: Andrej Tarfila

Istočasno pa je Škofja Loka gostila še udeležence in obiskovalce že kar 35. festivala LUFt; radovednost najmlajših pa je tokrat vzbujala indijanska vas Zavoda Enostavno prijatelji. V velikanskem indijanskem šotoru so se lahko srečali z indijanskim poglavarjem, se mu pridružili pri petju – skorajda bojnih krikih in bobnanju. Dobili so lahko tudi vsak svoje indijansko ime. Simpatične indijanke pa so skrbele za animacijo in otroške delavnice. Kdor je želel, si je lahko privoščil tudi poslikavo z bojnimi barvami ali pa si le nadel perjanico, ki jo je ravno tako lahko izdelal sam.

O vključujočem in varnem prostoru

Škofja Loka – Inštitut za razvoj vključujoče družbe, Občina Škofja Loka in Ženski odbor Slovenskega centra PEN – MIRA 8. oktobra ob 18. uri vabijo v Sokolski dom na odprti dogodek Vključujoč in varen prostor: prostor za srečo in smisel življenja. Mesec prostora 2018 tokrat poteka v znamenju prenovljene prostorske in gradbene zakonodaje, in sicer z osrednjim sloganom Prostor je zakon. Enake možnosti v dostopu do odprtega, vključujočega in varnega prostora, kjer lahko vsakdo, sam ali v sodelovanju z drugimi, išče svoj prostor za srečo in smisel življenja, so lastnost dobrih zakonov in odgovornega upravljanja prostorskih zadev. O različnih vidikih prostora bodo razpravljali: Meta Kušar (Prostor za srečo in smisel življenja), dr. Marko Pavliha (Holistično dojemanje časa in prostora), dr. Pavel Gantar (O pomenih prostora) in Darja Matjašec (Prostor kot produkcijsko sredstvo).

Mladi slikarji na Groharjevi koloniji

Škofja Loka – V petek bodo v Škofji Loki spet ustvarjali mladi likovni ustvarjalci, udeleženci male Groharjeve slikarske kolonije. Njihovi izdelki bodo potem do 10. oktobra na ogled v mali galeriji v Sokolskem domu. Otroška kolonija ima v Škofji Loki že večdesetletno tradicijo, od prve letos mineva že pol stoletja. Pozneje je sicer usahnila in se leta 1995 spet vrnila na škofjeloške ulice in trge. Vsako leto se odzove okoli štirideset šol, ki na koloniji sodelujejo s tremi učenci in njihovimi mentorji in po besedah Janeza Jocifa jih tudi letos pričakujejo približno toliko. Izbranih deset najboljših del z Groharjeve kolonije bo kot vsako leto izšlo v posebnem katalogu.

Občina Škofja Loka, Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka

Občina Gorenja vas - Poljane

Županov kotiček

Dopustniško-raziskovalni izlet

Milan Čadež

Moj članek se skoraj vedno navezuje na naše skupno delo na občini in v politiki. Področje dela župana je zelo široko, vsekakor pa povezano z lokalnim okoljem. Eno izmed področij, ki me zelo zanima, je naša skupna zgodovina, predvsem tista med obema vojnama, ker o tem v šoli nismo skoraj nič slišali. Sem tudi ustanovni član Zgodovinskega društva Rapalska meja, kjer želimo povezati celo območje na Slovenskem in Hrvaškem s temami rapalske meje in utrdbenih linij na obeh straneh. Veseli me pa, da se ta del zgodovine pri nas že dolga leta učijo na podružnični šoli na Sovodnju in nas s simpatičnimi igrami tudi zabavajo. Mene so zadnja leta pritegnila gorska in skoraj nedostopna območja z utrdbami, vojašnicami, kočami in transportnimi mulatjerami. Ravno to je bil vzrok, da sva se s sinom Jakom prejšnji teden odpravila na Triglav iz doline Zadnjica v Trenti in si ogledala ostaline iz časa rapalskega obdobja.

Krenila sva s parkirišča ob 50. ovinku ceste na Vršič in naprej po vojaški poti-mulatjeri na prelaz Luknja. Občudovala sva, kako so vojaki pred 90 leti vklesali in zložili to čudovito pot. Od tam po Bambergovi poti na Plamenice, kjer sva se malo podprla, čez Škrbino pa na vrh. Na Triglavu ni bilo veliko planincev, večinoma tujci, kar me kar malo preseneča. Izvedel sem tudi, da so imeli Italijani svoj dostop na Triglav, z vrha bolj zahodno, imenovan »direttissima«. Danes se pa še vedno vidijo sledi na grebenu, ostanki klinov in jeklenic. Ob spustu nazaj na Plamenice sem s ptičje perspektive naredil še nekaj fotografij na ostanke koče Morbenia, ki je bila zgrajena že leta 1919, se pravi pred podpisom rapalske pogodbe. Naprej sva šla mimo Glave v Zaplanji do ostalin Triglavske gorske vojašnice Viktorja Emanuela III., ki je bila zgrajena leta 1934 in se je žal v teh desetletjih popolnoma podrla. Tukaj naju je prijazno pozdravil tudi Lojze Žakelj z Jesenic, ki občasno živi v bunkerju nad bivšo vojašnico. Prijetno smo se pogovorili in med drugim je povedal, da je njegov oče iz Žirov in da je v mladosti veliko časa preživel v naši Poljanski dolini. Na Doliču sva se malo odpočila, si ogledala ostaline prvotne Tržaške koče in se spustila po mulatjeri v dolino. Prav neverjetno je, kaj se je dalo pred slabimi stotimi leti zgraditi, in to večinoma z močjo rok in takratnega orodja. Težko dostopno visokogorje je bil izziv, in ne problem. Danes si to težko predstavljamo, saj so večji izzivi kaj hitro obrnejo v problem ...

Po zaključenem raziskovanju sva bila enotna, da sva imela čudovit dan, poln adrenalina in zgodovinskih zanimivosti.

Milan Čadež, župan

Na začetku poti zdaj tudi bunker

Gorenja vas – Po sledeh gradnje Rupnikove linije so pred časom uredili tematsko pot, ki se začne pri pokopališču v Gorenji vasi, kjer stoji večja informativna tabla, ob njej pa dve protitankovski oviri in po novem tudi markantni Škofov bunker, ki je včasih stal na koncu tematske poti. Rupnikova linija predstavlja sistem utrdb, ki ga je v tridesetih letih dvajsetega stoletja gradila Kraljevina Jugoslavija kot obrambno črto na meji s Kraljevino Italijo. V letih 1940 in 1941 je utrdbo gradilo šestdeset tisoč ljudi. Gradnjo naj bi končali leta 1947, a je dela prekinil začetek druge svetovne vojne. Obrambna linija tako nikoli ni služila svojemu namenu. Po poti je še danes mogoče občudovati številne ostaline utrdb Rupnikove linije.

Foto: Gorazd Kavčič

Korak bliže k obnovi ceste proti Sovodnju

Še letos naj bi na direkciji za infrastrukturo objavili razpis za izbiro izvajalca za obnovo ceste od Trebije do Sovodnja. Naložba bo skupaj vredna skoraj devet milijonov evrov.

Mateja Rant

Občina bo sofinancirala obnovo mostu na Fužinah. / Foto: Gorazd Kavčič

Trebija – Župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je s predstavniki direkcije za infrastrukturo sredi septembra podpisal sporazum o sofinanciranju obnove ceste proti Sovodnju. V sklopu rekonstrukcije ceste bodo obnovili tudi mostova na Fužinah in Sovodnju, pri čemer bo obnovo mostu na Fužinah po besedah župana Milana Čadeža polovično financirala občina. Za to bodo zagotovili 139 tisoč evrov, še 36 tisoč evrov pa bo občina prispevala za ureditev razsvetljave na Sovodnju. Skupaj bo sicer naložba po projektantski oceni vredna devet milijonov evrov, od tega bodo za obnovo dva kilometra dolgega odseka na Trebiji odšteli 7,6 milijona evrov, za obnovo dobre pol kilometra dolgega odseka na Sovodnju pa 1,7 milijona evrov.

Prve idejne projekte za obnovo cestne povezave iz Poljanske doline proti Primorski na ozkem grlu od Trebije preko Fužin do Sovodnja so pripravili že pred desetimi leti, a je zaradi pomanjkanja sredstev v preteklih letih tudi ta projekt moral nekoliko počakati. Zdaj se bodo vendarle lotili težko pričakovane obnove, ki vključuje tudi zahtevno sanacijo brežin in zidov na dveh odsekih. "Po podpisu sporazuma zdaj sledi odkup zemljišč, še letos naj bi na direkciji objavili tudi razpis za izbiro izvajalca," je zadovoljen župan. Na dvokilometrskem odseku od Trebije do Hobovš se bodo najprej lotili obnove ceste do odcepa za Fužine, kjer je prihajalo do prometnih zamaškov. Obnavljali bodo tudi oporne in podporne zidove nad potokom Hobovščica od začetka vasi Sovodenj do podjetja Lesgal. Na direkciji za infrastrukturo so že ob predstavitvi projekta poudarili, da gre za enega njihovih najobsežnejših in najzahtevnejših projektov, zato so obnovo in njeno financiranje razdelili na več let.

Zanesljivejša oskrba z vodo

V teh dneh je postalo pravnomočno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo vodovodnega sistema Lučine, ki ga je škofjeloška upravna enota občini kot investitorki izdala konec avgusta.

Mateja Rant

Lučine – Naložba v rekonstrukcijo vodovoda, ki obsega gradnjo kar petih kilometrov novih cevovodov za primarni in sekundarni vodooskrbni sistem za naselji Lučine in Dolge Njive, bo po oceni vredna okrog 630 tisoč evrov, so razložili na občini. Tako bodo v prihodnje zagotovili zanesljivejšo oskrbo z vodo na tem območju, saj je bila v preteklosti pogosto motena, zlasti v sušnem obdobju in med močnejšimi padavinami.

Projekt zato za izboljšanje kakovosti pitne vode poleg obstoječih zajetij na Golem Vrhu predvideva vključitev dveh novih zajetij pod pobočjem Zadobja, kar bo omogočalo zanesljivejše delovanje vodovodnega sistema v celoti, saj bo izboljšalo tako kakovost pitne vode kot zmogljivost vodovoda, so razložili na občini in dodali, da bodo v celoti na novo urejene tudi vse naprave in objekti vodovoda, vključno z vodohranom Dolge Njive. "Ker gre za obsežno in finančno zahtevno investicijo, je občina lani kandidirala za nepovratna evropska kohezijska sredstva, namenjena investicijam v večjo zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo." Obnova vodovoda v Lučinah po pojasnilu pristojnih na občini sicer predstavlja le enega od treh sklopov v okviru vloge za pridobitev nepovratnih sredstev. Ministrstvo za okolje in prostor jim je v okviru dogovora za razvoj gorenjske regije že odobrilo kohezijska sredstva tudi za vodovoda Todraž–Lučine in Vršajn–Brda. "V nadaljevanju bodo sledila pogajanja z ministrstvom o obsegu sofinanciranja investicije, občina pa bo nadaljevala postopke za pridobitev gradbenih dovoljenj in služnostnih pogodb," so pojasnili na občini in dodali, da so za ta namen v prvi polovici leta že izvedli ustrezne geodetske posnetke terena, po katerem bo potekala rekonstrukcija vodovoda. Verjamejo, da bodo služnostne pravice tako kot za vodovod Lučine uspešno pridobili tudi za ostala dva sklopa rekonstrukcije vodovoda, za katera je treba gradbeno dovoljenje pridobiti do konca prihodnjega leta.

Informacijska točka odprla vrata

Gorenja vas – V stavbi Loške zadruge v Gorenji vasi je zaživela informacijska točka, ki je svoja vrata prvič odprla konec avgusta. Informacijsko točko so uredili v okviru zavoda Poljanska dolina ob podpori občine. Na približno 15 kvadratnih metrih je ta čas na voljo predvsem promocijski material o Poljanski dolini in širši okolici, v prihodnje pa želijo ponudbo dopolniti z manjšo prodajalno spominkov in izdelkov s tega območja, je razložila direktorica zavoda Poljanska dolina Lucija Kavčič. Informacijska točka je odprta ob sobotah med 9. in 15. uro, delovni čas po potrebi tudi podaljšajo, občasno je kdo prisoten tudi med tednom. Na ta način želijo po besedah Lucije Kavčič v dolino privabiti še več turistov, ki zdaj lahko dobijo vse informacije, kaj jim dolina ponuja, na enem mestu.

Foto: Gorazd Kavčič

OBČINA GORENJA VAS - POLJANE, POLJANSKA CESTA 87, GORENJA VAS

Občina Gorenja vas - Poljane

Več kot le Tavčarjeva soproga

V dvorcu Visoko so sredi septembra pripravili kulturni večer, na katerem so se ob 150. obletnici rojstva in 80. obletnici smrti spomnili Franje Tavčar, soproge Ivana Tavčarja in ene izmed vplivnejših žensk svojega časa.

Mateja Rant

Visoko – Del muzejske zbirke na dvorcu Visoko je posvečen tudi Franji Tavčar, soprogi pisatelja Ivana Tavčarja, katere življenje in delo so se odločili ob obletnicah njenega rojstva in smrti še dodatno osvetliti. "Pomembno vlogo je odigrala ne le kot žena in mati, ampak tudi kot izredno sposobna ženska, ki je imela velik vpliv," so poudarili organizatorji kulturnega večera. "Delovala je predvsem na humanitarnem področju in zavzela vodilno vlogo med narodnimi damami tistega časa. Kot sposobna organizatorka je predsedovala meščanskim liberalnim društvom in bila deležna številnih priznanj. Postala je prva častna meščanka Ljubljane," so poudarili na kulturnem večeru, ki sta ga pripravila Občina Gorenja vas - Poljane in Zavod Poljanska dolina.

V uvodu so pred spominsko grobnico Tavčarjevih položili venec, zbrane pa je nagovoril tudi župan Milan Čadež, ki je na kratko predstavil pretekla prizadevanja pri oživljanju nekdaj že propadajočega Tavčarjevega dvorca na Visokem. "Prvo etapo oživljanja dvorca smo končali lani, ko je dvorec postal spomenik državnega pomena, druga pa bo končana takrat, ko bo odprt ves dan vse leto," je ob tem poudaril Čadež. O življenju Franje Tavčar je v nadaljevanju spregovorila kustosinja Loškega muzeja Biljana Ristić. Pojasnila je, da sta ji že zelo zgodaj umrla starša, zato je skrb za njeno vzgojo prevzel stric, premožni trgovec Franc Lukman. "Po zaslugi tete Ajke je odraščala v narodno zavednem okolju. Od malih nog je bila zelo samozavestna in izvrstna organizatorka." Ivan Hribar jo je ob neki priložnosti opisal kot "živahno 18-letno deklico lepe vnanjosti in prikupnega vedenja". S sedemnajst let starejšim Ivanom Tavčarjem sta se spoznala na enem od čitalniških večerov, dan po njenem prvem javnem nastopu ob obisku cesarja Franca Jožefa v Ljubljani leta 1883. "Sprva se ji je Ivan zdel pust, a je bil pri dvorjenju zelo vztrajen in kmalu jo v enem od pisem že imenuje Franjica s Poljan," je razložila Biljana Ristić. Maja 1887 sta se poročila, po poroki pa sta kupila hišo na Bregu v Ljubljani, v kateri sta gostila številne mlade umetnike, ki so kasneje postali steber slovenske kulture. "Franja se je hitro uveljavila v družabnih krogih, bila je ustanoviteljica, članica ali častna članica mnogih predvsem ženskih društev. Leta 1917 se je tudi politično aktivirala, bila je med glavnimi pobudniki zbiranja podpisov za majniško deklaracijo. Skupaj s Cilko Krek sta zbrali kar dvesto tisoč podpisov." Leta 1925 je postala prva slovenska dvorna dama kraljice Marije Karađorđević. "Tudi ko je spremljala kraljico, se je rada oblekla v narodno nošo."

Leta 1893 sta Tavčarjeva kupila dvorec na Visokem in posestvo uredila po vzoru bavarskih dvorcev. Hiša je bila po besedah Biljane Ristić polna umetnin domačih umetnikov. "Po prvi svetovni vojni sta se vedno bolj umikala v mir na Visokem." Leta 1923 sta umrla tako Ivan kot teta Ajka in od takrat je bila oblečena v črnino. "V dvorcu je uredila celo spominsko sobo, posvečeno Ivanu Tavčarju." Franja Tavčar je umrla dva dni po tistem, ko je praznovala sedemdeseti rojstni dan, pokopana pa je v družinski grobnici na Visokem, je končala Biljana Ristić.

Kako priznana in uveljavljena je bila na vseh področjih svojega delovanja, pričajo tudi številni arhivski dokumenti, ki jih je predstavila arhivska svetnica Judita Šega iz škofjeloške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana. "Hranimo devet častnih diplom, ki so ji jih podelili v letih od 1911 do 1938, še dve pa verjetno hrani Loški muzej." Med priznanji je tudi vrtnica kralja Aleksandra, ki ji jo je poklonil kot dvorni dami, kar je bila velika čast, je še pojasnila Judita Šega. Njeno priljubljenost izkazujejo tudi številne ohranjene čestitke ob okroglih jubilejih. Ohranjenih je recimo 57 čestitk, ki so ji jih poslali ob šestdesetletnici, v katerih poudarjajo njen velik prispevek k slovenski kulturi in njeno dobrodelnost. Med zanimivejšimi ohranjenimi dokumenti sta še čustveno nabiti pismi sedmošolca iz Osnovne šole Blanca, v katerem se ji zahvaljuje za obisk v šoli, in pismo oslepelega vojnega invalida Franca Sostra. Delčke iz njenega življenja je mogoče rekonstruirati še na podlagi štirih obsežnih albumov z ohranjenimi fotografijami.

O Franji Tavčar sta spregovorili Biljana Ristić (levo) in Judita Šega. / Foto: Primož Pičulin

Za uvod v kulturni večer, posvečen Franji Tavčar, so pred spominsko grobnico Tavčarjevih položili venec. / Foto: Primož Pičulin

V Poljanah bo krožišče

Župan Občine Gorenja vas - Poljane je s predstavniki ministrstva za infrastrukturo podpisal sporazum o sofinanciranju gradnje krožnega križišča na regionalni cesti v Poljanah.

Mateja Rant

Poljane – V sklopu protipoplavne ureditve Poljan bodo na mestu sedanjega semaforiziranega križišča v Poljanah v prihodnje uredili krožno križišče. Na občini so z ministrstvom za infrastrukturo že podpisali sporazum o sofinanciranju, saj gradnja krožišča zahteva tudi prestavitev komunalnih vodov, stroške česar bo krila občina. "Z novim krožiščem bomo na eleganten način umirili promet mimo Poljan," je poudaril župan Milan Čadež.

Za gradnjo krožišča je občina lani že naročila in letos pridobila projektno dokumentacijo in tudi recenzijo. Po projektantskih predračunih je skupna vrednost investicije ocenjena na 822 tisoč evrov, od česar bo občina za prestavitve komunalnih vodov zagotovila 141 tisoč evrov, ureditev cestne infrastrukture in prestavitev mostu čez Soro z navezavo na novo krožišče pa financira ministrstvo za infrastrukturo, ki bo objavilo tudi javno naročilo za izbiro izvajalca del, je pojasnil župan.

Krožno križišče bodo gradili v sklopu projekta protipoplavne ureditve Poljane, za katerega pričakujejo, da jim bo upravna enota izdala gradbeno dovoljenje v mesecu dni. "Javno naročilo za izbiro izvajalca protipoplavne ureditve bo objavljeno takoj po odobritvi ministrstva za okolje in prostor, ki je v preteklem mesecu potrdilo drugo fazo investicijske dokumentacije, na osnovi česar bo občina v tem mesecu ministrstvu predala v potrditev še zadnjo, tretjo fazo dokumentacije v obliki investicijskega programa," so še razložili na občini.

Namesto semaforiziranega križišča bodo v Poljanah v prihodnje dobili krožišče. / Foto: Gorazd Kavčič

Zastave za prvošolce

Že po tradiciji je na prvi šolski dan vsem prvošolcem v občini dobrodošlico med šolskimi klopmi izrekel tudi župan Milan Čadež.

Mateja Rant

Gorenja vas, Poljane – Začetek šolskega leta je nekaj posebnega zlasti za vse, ki prvič sedejo v šolske klopi. V občini Gorenja vas - Poljane je letos 110 prvošolcev. Na prvi šolski dan jih je obiskal tudi župan Milan Čadež in jim v spomin na ta dan podaril slovensko zastavo s povabilom, da jo ob državnih in občinskem prazniku tudi izobesijo. Vsem je zaželel uspešno šolanje, starše pa opozoril, da so vsi skupaj odgovorni za njihovo varnost v prometu.

V matični šoli Ivana Tavčarja Gorenja vas je šolski prag prvič prestopilo 42 učencev, v njeni podružnici Lučine enajst in na Sovodnju deset. Na matični šoli so se prvošolci skupaj s starši zbrali v šolski avli, kjer jih je pozdravil ravnatelj Izidor Selak, nato pa so jih s pesmico Modrijan v svet črk in številk pospremili letošnji drugošolci. Vsi prvošolčki so ta dan prejeli tudi rumene rutice za dobro vidnost v prometu, prvi šolski dan pa končali z ogledom zabavne predstave Pika Nogavička gre v šolo. Osnovno šolo Poljane bo letos obiskovalo 39 prvošolcev, v njeni podružnici Javorje pa je v šolske klopi prvič sedlo osem učencev. V matični šoli jim je dobrodošlico zaželela tudi ravnateljica Metka Debeljak, nato pa so si ogledali lutkovno predstavo Hitri polžek. Učenci so se v nadaljevanju odpravili še v učilnice, kjer jih je na koncu čakalo tudi sladko presenečenje.

OBČINA GORENJA VAS - POLJANE, POLJANSKA CESTA 87, GORENJA VAS

Tudi prvošolce v Poljanah je na prvi šolski dan pozdravil župan Milan Čadež. / Foto: arhiv šole

Občina Železniki

Županov kotiček

Dom Železniki

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je konec avgusta ob zaključku razpisa koncesijo za domove podelilo tudi petim občinam v Grozdu majhnih domov – središč za kakovostno sožitje. Med njimi je tudi naša občina. Domove v petih manjših občinah namerava graditi družba Orpea s sedežem v Parizu, upravljanje Grozda pa bi prevzela njihova hčerinska družba SeneCura iz Avstrije.

Anton Luznar

Te podelitve koncesije smo zelo veseli, Dom Železniki bo za našo občino velika pridobitev. Omogočal bo nastanitev 55 stanovalcev. Domovi v Grozdu naj bi imeli skupno upravo, vodenje in službo za nabavo, kar bi jim omogočilo, da bi bile cene osnovne oskrbe primerljive oz. celo malenkost nižje kot v drugih domovih s koncesijo. V načrtovanem domu so predvideni tudi medgeneracijski center, dnevno varstvo starejših in služba pomoči na domu.

Občina Železniki je za dom zagotovila dobrih dva tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče med plavalnim bazenom in potokom Dašnica. Ker smo za prijavo na razpis imeli le štiri mesece, je bilo časa za iskanje in nakup drugega zemljišča premalo, zato smo iskali med zemljišči v občinski lasti. Ta lokacija je bila všeč tudi predstavnikom SeneCure, družbe Orpea v Sloveniji in Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. Dom na tej lokaciji bo omogočal starejšim, da ostanejo vključeni v lokalno okolje in da po svojih močeh ostanejo čim dlje aktivni. Njihovo življenje na tej lokaciji bo lepše, ker bodo v središču dogajanja.

Večkrat je bilo v pogovorih omenjeno tudi zemljišče v Selcih, ki se je v letu 2009 pripravljalo za namen gradnje doma ob morebitni podelitvi koncesije. Kot vemo, takrat za naše območje koncesija ni bila podeljena. Na skupnem sestanku, ki smo ga imeli 11. septembra 2018 v Komendi, smo bili prisotni župani iz Grozda, ki smo prejeli koncesijo, ter g. Franci Imperl in dr. Jože Ramovš. Na tem srečanju je g. Imperl povedal mnenje investitorja glede zemljišča v Selcih. Rekel je, da so se po lanskem obisku v naši občinski stavbi in ogledu zemljišča za Dom Železniki Na Kresu, ob vračanju proti Ljubljani, ustavili tudi v Selcih in si ogledali zemljišče, ki se je v letu 2009 pripravljalo za gradnjo doma starostnikov. G. Imperl je povedal, da se zemljišče v Selcih investitorju ni zdelo primerno za gradnjo takega doma, kot naj bi se gradil v okviru Grozda majhnih domov – središč za kakovostno staranje, in da se s tem zemljiščem investitor ne bi prijavil na razpis za podelitev koncesije.

Kljub temu da nekaj stanovalcev Na Kresu, predvsem stanovalcev najbližje stolpnice, s predvideno lokacijo ni zadovoljnih, pa je to edina lokacija za gradnjo doma. Na ministrstvu pravijo: "Glede na to, da je bila lokacija točkovana in je sestavni del ponudbe, lokacije ni mogoče spremeniti." Če doma na tej lokaciji ne bomo mogli graditi, pomeni, da v naši občini doma za starejše še dolgo ne bo.

Zavedamo se, da se bo projekta treba lotiti z občutkom in se prilagajati okolici, kolikor se bo dalo. Za zdaj imamo zgolj idejno zasnovo doma, a bomo v fazi projektiranja skušali upoštevati konstruktivne predloge stanovalcev, da bodo umestitev doma kar najmanj občutili. Občina je že naročila projektno dokumentacijo za dodatno cesto med plavalnim bazenom in Mercatorjevim parkiriščem, s katero bomo razbremenili dostop do tega območja. Verjamem, da bomo z bližnjim stanovalci Na Kresu našli skupni jezik glede izgradnje doma starejših in ga tudi zgradili.

Anton Luznar, župan

Odkupi že potekajo

V kateri fazi je zagotavljanje poplavne varnosti Železnikov enajst let po poplavah?

Ana Šubic

Železniki – Železniki tudi enajst let po katastrofalnih poplavah še vedno niso poplavno varni. "Kljub vsemu se stvari premikajo. Projekt zagotovitve poplavne varnosti je v tej finančni perspektivi, kohezijska sredstva so se sprostila, tako da republiška direkcija za vode in služba za odpravo posledic elementarnih nesreč lahko nadaljujeta aktivnosti. Trenutno potekajo odkupi zemljišč. Na odseku Selške Sore od Alplesa do kulturnega doma se ne zapleta in jim je uspelo pridobiti vsa soglasja, saj bodo za vodne ureditve sedaj odkupili ožji pas zemljišč od prvotno predvidenega. V državnem prostorskem načrtu so namreč predvideli precej širok pas, a so nato zaradi nestrinjanja nekaterih lastnikov in tudi posredovanja občine spremenili postopek odkupovanja," je povedal župan Anton Luznar. Na direkciji za vode so pojasnili, da gre na območju od Alplesa do kulturnega doma za več kot sto lastnikov, a parcelacija in odkupi zemljišč potekajo brez težav.

Na odseku Selške Sore od Alplesa do Kulturnega doma Železniki odkupi potrebnih zemljišč potekajo brez težav. Izvedbo protipoplavnih ukrepov načrtujejo v letu 2020. / Foto: Andrej Tarfila

Več težav imajo na odseku v starem delu Železnikov, kjer bo izvedbi protipoplavnih ukrepov sledila še gradnja obvoznice na opornem zidu ob načrtovanem obrežnem zidu Selške Sore. Po podatkih direkcije bo v skladu z državnim prostorskim načrtom za potrebe obvoznice treba porušiti sedem objektov. "Na tem odseku niso pridobili vseh soglasij, nekateri lastniki odkupovalcev niti niso spustili na parcelo ali pa se niso hoteli z njimi pogovarjati. Zagotovo bodo potrebna dodatna srečanja z njimi v želji, da bi našli skupni jezik," je dejal Luznar.

Na direkciji so na naše vprašanje, ali bodo za izvedbo protipoplavnih ukrepov pridobivali delna gradbena dovoljenja, odvrnili, da se bo investitor na tej točki skušal prilagoditi razmeram v zvezi s pridobivanjem zemljišč. Povedali so tudi, da gradnjo na odseku od Alplesa do kulturnega doma načrtujejo v letu 2020. Ta čas je v zaključni fazi priprava projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za izvedbo prve faze projekta (ukrepi na Selški Sori skozi Železnike vključno s pritoki Češnjica, Dašnica in Prednja Smoleva), prav tako poteka pridobivanje okoljevarstvenega soglasja. Nanj so sicer prejeli dve pritožbi, ki jih razrešujejo, je povedal župan. Vseeno je optimističen in verjame, da bodo protipoplavni ukrepi prve faze, ki bodo izboljšali pretočnost rečne struge, končani v letu 2021 in da bo do konca 2023 izvedena še druga faza – suhi zadrževalnik pod Sušo, ki bo nad Železniki zadržal odvečne količine vode.

Odsek pod Sorico že zgrajen

Spodnji del regionalne ceste v Sorico še naprej pospešeno gradijo s ciljem, da bi bil končan še letos.

Ana Šubic

Sorica – Gorenjska gradbena družba (GGD) v sklopu 3,5 milijona evrov vredne investicije (z DDV) ureja še zadnje tri odseke regionalne ceste Sorica–Podrošt v skupni dolžini 1,4 kilometra. Rekonstrukcijo 840-metrskega odseka pod vasjo Sorica pri Groharjevem spomeniku so že končali, sedaj pa so se povsem osredotočili na preureditev križišča v Podroštu in zahtevno gradnjo 570 metrov ceste od Podrošta naprej, kjer gre predvsem za podporne in oporne zidove.

Kot je pojasnil Bojan Markovič iz GGD, rekonstrukcija ceste lepo napreduje, čeprav bodo na spodnjem delu ceste imeli dodatno delo z gradnjo enega od opornih zidov, ki se je nepričakovano podrl. Gre za oporni zid na cesti od Podrošta naprej še pred prvim ovinkom. "Očitno je bil že načet, tako da se je del porušil in ga bo treba v celoti nadomestiti z novim podpornim zidom – kamnito zložbo, ki bo dolga približno štirideset metrov," je razložil Markovič. Ocenjuje, da je kljub temu še vedno možno spodnji del ceste vključno s križiščem v Podroštu rekonstruirati še letos in ga preplastiti vsaj z grobim asfaltom, če jim bodo vremenske razmere naklonjene. Tudi sicer je popolna zapora ceste predvidena do konca decembra.

Foto: Andrej Tarfila

Dobrih osemsto metrov ceste pod vasjo Sorica so že obnovili.

Tudi župan Železnikov Anton Luznar upa, da bodo izvajalci gradnjo končali še letos. Kot je poudaril, je omenjena cesta zelo pomembna za prebivalce tamkajšnjih krajev in za razvoj gospodarstva, še zlasti turizma, v Sorici, okoliških vaseh in na Soriški planini.

Impresija ognja in železarstvo na velikem platnu

Železniki – Muzejsko društvo Železniki vabi v petek, 28. septembra, ob 19. uri v Galerijo Muzeja Železniki na odprtje razstave slik avtorja Janeza Mohoriča z naslovom Impresija ognja. V petek, 5. oktobra, prav tako ob 19. uri pa bo v Kulturnem domu Železniki v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine prireditev Železarstvo na Štalci v Selški dolini izpred 2500 let na velikem platnu. Predvajali bodo film o drugem poskusu taljenja železa, ki so ga Andrej Bogataj, Bojan Rihtaršič in Janez Rihtaršič izvedli na festivalu taljenja v Bohinju, drugi del – čiščenje in kovanje 'volka' – pa v Železnikih. S poskusi želijo ponoviti in razložiti postopke taljenja, ki so pred 2500 leti potekali na Štalci. Film je posnel in uredil Stane Zgaga. Potekal bo tudi pogovor z izvajalci taljenja.

Sanirajo podporni zid na cesti proti Prtovču

Železniki – Na lokalni cesti Podlonk–Prtovč se je že začela sanacija plazu na ovinku, med domačini poznanem kot Pavlinova rida. Izvajalec, podjetje Rafael, bo saniral podporni zid, saj se obstoječi zaradi obremenitev podira, in na tem odseku tudi rekonstruiral cesto. Zaradi gradbenih del je na lokaciji Pavlinove ride že delna zapora ceste, ki bo veljala še do 15. novembra, in sicer med 7. in 17. uro. "V času gradnje so predvidene tudi krajše popolne zapore ceste, o čemer bodo prebivalci Prtovča in obiskovalci Ratitovca obveščeni naknadno," so sporočili z Občine Železniki. Investicijo, ki bo stala 144 tisoč evrov, bo s 108 tisoč evri sofinancirala država.

OBČINA ŽELEZNIKI, ČEŠNJICA 48, ŽELEZNIKI

Občina Železniki

Na potico in po zelje

Praznik zelja je na Zali Log privabil lepo število obiskovalcev. Mnogi pridejo na degustacijo zeljnih jedi, zlasti potice, in po zaloško zelje, a je letos marsikdo ostal brez njega, saj je letina slaba. Zali Log pa je znan tudi po škrilju, zato so zasnovali nov spominek – ure iz škrilja.

Ana Šubic

Zali Log – Na Zalem Logu so med 13. in 16. septembrom pripravili četrti Praznik zelja. Organizatorji iz tamkajšnjega kulturnega in turističnega društva (KTD) so bili zadovoljni, da je prireditev, posvečena zaloškemu zelju, naletela na lep odziv in da je privabila tudi številne obiskovalce iz drugih krajev. Največ jih je bilo na sobotnem, osrednjem dogajanju. Kot opaža predsednica KTD Klavdija Škulj, obiskovalce privabljata predvsem degustacija zeljnih jedi, med katerimi še posebej izstopa potica z zeljem, in seveda zaloško zelje, a so ga letos dobili le redki.

"Letina je slaba, kriva je predvsem suša, svoje so dodali še škodljivci. Pri pridelovalcih nam je tako žal uspelo dobiti le nekaj več kot trideset glav zelja, saj ga imajo še zase komaj. Razmišljamo, da bi za prihodnjo prireditev posebej nasadili njivo zelja, da ga bomo obiskovalcem lahko ponudili več," je napovedala Škuljeva. So pa obiskovalci toliko bolj prišli na svoj račun v degustacijskem kotičku z jedmi iz zelja, ki jih je pripravljalo kar štirinajst gospodinj. Letos so ponudile tudi staro cerkljansko jed smukavc, zeljne polpete, dušeno zelje z jurčki, pečeno kislo zelje z mletim mesom ..., vaški gostilničar pa je znova spekel potico z zeljem. Čeprav jo je bilo enkrat več kot lani, jo je zmanjkalo, pošel pa je tudi skoraj ves Zelouc, žganica iz zelja. "Neka gospa nam je rekla, da nam manjka le še zeljna torta. Morda bo to naš izziv za drugo leto," razmišlja Škuljeva.

"Čista desetka," je bila nad Praznikom zelja navdušena četverica obiskovalk s Koroškega, ki so bile pred tem na Ratitovcu, ob vrnitvi pa so se ustavile še na Zalem Logu. Med njimi je bila tudi Francka Borovnik, dekliško Šmid, ki je odraščala v Železnikih. Korošice so bile nad zeljnimi jedmi navdušene, poskusile so skoraj vse in se opremile tudi z recepti. Janka Lotrič iz Podlonka pa na Praznik zelja pride vsako leto: "Zeljne jedi so odlične, iz leta v leto je boljši kulturni program in tudi obiskovalcev je vse več." V sobotnem programu so nastopili otroci z Zalega Loga in harmonikarji iz Železnikov, prikazali so ribanje in tlačenje zelja, za smeh pa sta poskrbeli Klavdija Škulj in Nataša Kavčič v vlogi vaških opravljivk.

Praznik zelja je sicer v štirih dneh postregel še z drugim kulturnim programom: nastopom Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev za Selško dolino, monokomedijo Wsmica pri Meri v izvedbi Lare Štefančič in koncertom Vocal Bača. Vse dni prireditve so bile v kulturnem domu razstavljene makete kozolcev, cerkva in drugih objektov z Zalega Loga in okolice, ki so jih izdelali Bojan Benedičič, Ivan Čerin, Pavle Šuštar, Viktor Čerin in Drago Mihelčič. Razstavo sta s svojimi deli dopolnili še ljubiteljski slikarki Mira Golja iz Železnikov in Ivanka Keber z Godešiča.

Na prireditvi so predstavili tudi nov spominek – ure, narejene iz škrilja, ki je poleg zelja ena od značilnosti Zalega Loga. Ure izdelujeta že omenjena Bojan Benedičič z obdelavo škrilja in Ivan Čerin, ki skrbi za poslikave.

Obiskovalci so tudi letos lahko poskusili različne zeljne jedi.

Ure iz škrilja izdelujeta Bojan Benedičič (na fotografiji) in Ivan Čerin.

Za smeh sta poskrbeli Klavdija Škulj in Nataša Kavčič v vlogi vaških opravljivk.

Makete in slike, razstavljene v kulturnem domu, so pritegnile veliko pozornosti.

S poletno sezono zadovoljni

Ana Šubic

Soriška planina – "S poletno sezono smo zadovoljni, beležili smo okoli 20-odstotno povečanje prometa v gostinstvu in pri prenočitvah. Podoben odstotek povečanja je tudi pri prevozih z dvosedežnico, žal pa nam je zaključek sezone pokvarilo vreme, kar se je poznalo tudi na obisku," je povedala direktorica Turističnega centra Soriška planina Polona Golija. Zaradi slabega vremena so morali odpovedati tudi prireditev Majerski smenj in kontrabant, ki so jo načrtovali ob koncu pašne in poletne sezone.

Med obiskovalci so imeli največ pohodnikov, sledijo tuji turisti, kolesarji in tudi padalci. Večjih novosti v ponudbi letos niso uvedli, so pa z oznakami uredili poti po Rapalski meji in jih prilagodili tudi za manj vešče pohodnike. Prenočitvene zmogljivosti so imeli po podatkih Golijeve julija in avgusta skoraj ves čas polno zasedene: "Gostje so letos pri nas že ostali v povprečju dlje kot lani – nekje dva dneva. Prej smo bili bolj prehodna lokacija, je pa naš cilj goste zadržati še dlje." Prenočitvene kapacitete nameravajo povečati tudi z lesenim hotelom, ki so ga začeli graditi predlani, vendar v prihajajoči zimski sezoni še ne bo odprt.

Poletni sezoni se na Soriški planini posvečajo šele zadnja tri leta. "Naš cilj je, da bi celotna poletna ponudba z gostinstvom, namestitvami, dodatnimi aktivnostmi celo presegla prihodke zimske sezone. Brez tega je obstoj smučišča vprašljiv, saj se konstantno zvišujejo stroški obratovanja, žičniške naprave so vse starejše, investicije v nove pa so nedosegljive," je še razložila Polona Golija.

Soriška planina je zanimiva tudi za kolesarje. / Foto: Mitja Sodja

Za lepši konec počitnic

Dražgoše – Kulturno turistično društvo (KTD) in športno društvo iz Dražgoš sta konec avgusta pripravila zanimiva počitniška dneva, ki se ju je udeležilo 23 otrok. Prvi dan jim je podmladek KTD pripravil foto oreintacijo po znemenitostih Dražgoš. Drugi dan so si ogledali film Kekec, sledile so športne igre, poslikava obraza in za konec še pogostitev s pico. Glede na dober odziv otrok naj bi počitniške aktivnosti pripravili tudi prihodnje leto.

OBČINA ŽELEZNIKI, ČESNJICA 48, ŽELEZNIKI

Pohod po treh tematskih poteh

Ana Šubic

Železniki – Kulturno in turistično društvo Vigenjc vabi v nedeljo, 30. septembra, na peti pohod po treh tematskih poteh od Dolenje vasi do Zalega Loga. Udeleženci bodo pohod začeli ob 8.30 na športnem igrišču v Dolenji vasi. Najprej bodo prehodili Selško poljsko pot od Dolenje vasi preko Selc do Železnikov. Skozi mesto vodi Fužinarsko-kovaška pot, ki se na koncu Železnikov prevesi v Geografsko pot ob Sori. Pohod bodo končali na Zalem Logu. Organizatorji bodo poskrbeli tudi za prevoz na izhodiščno točko in topel obrok. Zaželene so predhodne prijave na telefonski številki 041 482 085 (Anže Pegam).

Občina Žiri

Županov kotiček

Več sodelovanja

Janez Žakelj

Na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so nas vendarle razveselili s koncesijo za dom starejših občanov. Koncesijo so podelili vsem petim občinam, članicam grozda malih domov. S tem je ministrstvo omogočilo, da se bodo v teh občinah do konca leta 2020 zgradili domovi z okrog tristo posteljami. Člani grozda smo se že sestali in se dogovorili, kako naprej, v tem tednu se bomo srečali še z investitorjem. Seveda bo potrebno še precej dela, da dom dejansko dobimo.

Zgraditi stavbo namreč ni težko, pomembno pa je tudi, da dom zaživi. Zato že načrtujemo izobraževanje prostovoljcev, treba bo izbrati tudi primeren kader. Verjamem, da v Žireh to ne bo problem. Poleg 56 postelj za starejše namreč projekt predvideva tudi trideset novih zaposlitev. Predvsem si želimo dom, ki bo živel s krajem in bo poleg bivanja za starejše nudil tudi sodelovanje z vsemi generacijami in dnevno varstvo, obenem je smiselno, da se v sklopu doma koordinira tudi delo s posamezniki, ki za starejše skrbijo doma. Zato me veseli, da so bili v načrtovanje doma vključeni tudi patronažna služba in zdravniki. Sestal sem se že tudi s sosedi, ki kljub manjšim pomislekom, ki jih bomo s projektantom še dorekli, podpirajo gradnjo doma. Zavedajo se namreč, da bomo te usluge nekoč v prihodnosti potrebovali prav vsi. Lokacija doma je predvidena ob cesti proti Račevi poleg zdravstvene postaje. Videti bo še treba, kako bo projektant, ki ga izbira investitor, prilagodil dostop do podstrehe v zdravstvenem domu, doreči bo treba tudi, kako bo s parkiranjem. Ureditev parkirišča je predvidena na prostoru nasproti kinodvorane, kjer ta čas še stoji Muhovcova hiša, ki pa je že v lasti občine, tako da se vsi kamenčki počasi sestavljajo v mozaik. Upam samo, da kakšen kamenček ne bo preveč nagajal.

Dobro kaže tudi vsem drugim načrtovanim projektom. Največji je zagotovo nova športna dvorana, za katero smo v prejšnjem tednu postavili temeljni kamen. Pred kratkim je direkcija za infrastrukturo izbrala tudi izvajalca za gradnjo obvoznice od Petrola do nogometnega igrišča, kjer sodelujemo kot soinvestitor, saj bo potrebna tudi prestavitev infrastrukture. Gradnja bo potekala vzporedno z gradnjo doma, dela naj bi končali do prihodnje pomladi. Vse te projekte vodimo v dobro vseh Žirovcev, zato računam na konstruktivno podporo vseh občanov.

V zadnjem času z navdušenjem opažam tudi, da so začela društva še bolje sodelovati med seboj. Pri nekaterih prireditvah se je skupaj zbralo res veliko društev. To je tudi v skladu z našo strategijo, pri kateri so v preteklosti ljudje kot šibko točko navajali ravno pomanjkanje sodelovanja.

Janez Žakelj, župan

Naložba za prihodnost

Ob Osnovni šoli Žiri so pretekli četrtek položili temeljni kamen za novo športno dvorano in dozidavo šole. Naložba bo vredna osem milijonov evrov.

Mateja Rant

Foto: Primož Pičulin

Minuli četrtek so ob osnovni šoli položili temeljni kamen za novo športno dvorano.

Žiri – Po počitnicah se je vendarle začela gradnja nove športne dvorane, ki predstavlja največjo naložbo v zgodovini samostojne občine. V sklopu projekta je predvidena še gradnja navezovalnega dela na šolo, v katerem bodo pridobili dodatne prostore za vrtec in šolo. „Nobenega dvoma ni, da v Žireh potrebujemo novo športno dvorano, saj se uvrščamo v zgornji odstotek slovenskih občin z daleč najslabšo športno dvoransko infrastrukturo," je ob položitvi temeljnega kamna poudaril župan Janez Žakelj in dodal, da so kljub temu njihovi učenci po gibalnih sposobnostih v slovenskem merilu v samem vrhu. Obenem se v vrtcu soočajo s pomanjkanjem igralnic, ob večjih prireditvah tudi večnamenska dvorana v šoli poka po šivih. „Gradnja nove dvorane je zato naložba v prihodnost," je poudaril župan in dodal, da jo bodo gradili po načrtih, ki v veliki meri odražajo želje in potrebe Žirovcev. Ob tem je spomnil, da so bile predlagane rešitve kljub včasih precej razgreti razpravi na koncu tudi na občinskem svetu potrjene z veliko večino. Najustreznejšo različico gradnje so sicer izbrali že pred osmimi leti. „Izbrana rešitev omogoča gradnjo, ob kateri bo sočasno v obstoječih prostorih lahko nemoteno potekal pouk, medtem ko sta drugi dve različici predvidevali najprej rušitev starega šolskega dela in hitro gradnjo dvorane," je pojasnil župan. Po njegovih besedah jih zdaj čaka trdo delo, da bodo dela končali v predvidenem roku, to je v začetku leta 2020.

Objekt bodo gradili po vseh standardih, ki zagotavljajo kakovostno gradnjo, da ga bodo lahko dolgo uporabljali, je obljubil Miha Brlan, izvršni direktor podjetja VG5, ki so mu zaupali postavitev nove dvorane. Dvorana bo obsegala skoraj 4500 kvadratnih metrov uporabnih površin, pri čemer so v njej predvideli tudi vsebine, ki jih v drugih primerljivih dvoranah nimajo. „Ta dvorana bo prva v Sloveniji, ki bo opremljena tudi s skakalno jamo," je razložil Iztok Čančula iz projektantskega biroja Misel. Ob osrednji dvorani bodo uredili še manjšo plesno dvorano, ustrezne pogoje za njihovo dejavnost bodo zagotovili tudi plezalcem. „Tako bodo izpolnjeni vsi pogoji za zdrav športni razvoj mladih ter zabavo in rekreacijo starejših." V navezovalnem delu na šolo pa bodo uredili dve dodatni igralnici in učilnici ter novo kuhinjo in jedilnico.

Sedemdeset let M Sore

Okrogli jubilej so v podjetju M Sora konec avgusta zaznamovali s slovesnostjo, ki so jo združili z njihovim tradicionalnim srečanjem s kupci, ki ga vsako leto pripravijo zadnji petek v avgustu.

Mateja Rant

Žiri – Zgodovina današnje M Sore se je začela pisati leta 1948, ko so po ukazu partije ustanovili Kmetijsko nabavno prodajno zadrugo Žiri. "Zadruga je takrat delovala kot podaljšana roka države, ki je imela cilj kmete združiti v kolhoze. Zadružniki v Žireh pa so kmalu uvideli, da to ni prava pot, in ker so bili iznajdljivi in so razmišljali s svojo pametjo, je zadruga zrasla v trdno, poslovno uspešno podjetje z 220 zaposlenimi in 30 milijoni evrov letnega prometa," je na slovesnosti poudaril predsednik zadruge M Sora Anton Kokelj.

„S skupnim delom smo dosegli velik uspeh, ki pa od nas terja tudi veliko odgovornost do vseh, ki smo del podjetja in zadruge, predvsem pa do naših mlajših sodelavcev in prihodnjih generacij zadružnikov," je ob jubileju poudaril direktor Aleš Dolenc in dodal, da so ves čas gradili na tradicionalnih vrednotah, a obenem stremeli k drugačnosti in inovativnosti. Danes zadruga poleg osnovne dejavnosti odkupa in prodaje živine, mleka in mesa ter nabave reprodukcijskega materiala za kmetijstvo razvija še splošno trgovsko dejavnost in je tako postala prvi in največji trgovec v kraju, razvija še mizarsko dejavnost in je vodilni ponudnik materialov za proizvodnjo oken. M Sora je s svojim razvojem pomembno vplivala tudi na razvoj kraja, je poudaril župan Janez Žakelj. „Dobro podjetje ni le tisto, ki uspešno posluje in prinaša dobiček, ampak je ob tem odgovorno tudi do lokalne skupnosti. In M Sora diha s krajem," je dejal župan in dodal, da dejavnosti v okviru njihovega podjetja zagotavljajo kruh mnogim žirovskim in okoliškim družinam. Po višini letnih dohodkov so tretje največje podjetje v Žireh, po številu zaposlenih pa četrto. „Nagrajujete inovativnost ter vlagate v razvoj in širitev proizvodnje, kar je znak, da vas uspehi ne uspavajo," je dejal župan, ki verjame, da so izkušeno vodstvo ter inovativni in predani zaposleni jamstvo tudi za nadaljnji uspešni razvoj.

Ob jubileju jih je nagovoril tudi predsednik zadružne zveze Slovenije Peter Vrisk, ki je spomnil, da ima zadružništvo na Slovenskem že stopetdesetletno tradicijo. „V zadrugah ne zidamo gradov v oblakih, ampak delamo na dolgi rok." Ob tem je Aleš Dolenc priznal, da pri njihovem poslovanju ne gre vedno vse po načrtih, a kljub temu imajo ob jubileju veliko več razlogov za ponos kot za obžalovanje. „Pripadnost podjetju, odgovornost do zaposlenih ter skrb za okolje in razvoj kraja bodo ostale naše vrednote tudi v prihodnje," je obljubil Dolenc.

V Žireh so konec avgusta zaznamovali sedemdesetletnico podjetja M Sora. / Foto: Gorazd Kavčič

Čevelj z nakitom iz "črnega zlata"

Mateja Rant

Žiri – Podjetje Alpina je s svojimi čevlji tudi letos sodelovalo na izboru Miss Slovenije. Potem ko so lani za finalistke izdelali čevelj s kar dvanajstcentimetrsko peto, so se letos na finalnem dogodku predstavili s čevljem, okrašenim z nakitom iz slovenskega premoga, ki je nastal v sodelovanju z oblikovalko nakita Marjeto Hribar iz Zasavja. "To je prvi čevelj, ki ga krasi tako izviren kos nakita," je poudarila vodja marketinga v Alpini Nives Markelj. Jesenska kolekcija usnjenih ženskih čevljev z ročno oblikovanim nakitom je že na voljo na slovenskem trgu.

V Alpini po besedah Nives Markelj že več kot sedemdeset let izdelujejo obutev iz naravnih materialov, večinoma iz usnja, zato tudi pri razvoju novih izdelkov ostajajo zvesti filozofiji blagovne znamke. "Med našimi uporabnicami je obutev iz naravnih materialov zelo cenjena in je sinonim za udobje. Nove modele čevljev smo tako brez zadržkov okrasili z nakitom iz črnega premoga, ki je prav tako naraven ter obenem združuje bogato čevljarsko in rudarsko tradicijo." Vsak kos nakita, ki krasi Alpinine čevlje, je Marjeta Hribar oblikovala ročno in je zato unikaten, saj niti en kos ni enak drugemu.

OBČINA ŽIRI, LOŠKA CESTA 1, 4226 ŽIRI

Občina Žiri

Obudili spomin na rojaka

Petdeseto obletnico smrti in 125. obletnico rojstva duhovnika in glasbenika Jerneja Seljaka oziroma dona Kosta Selaka so v Žireh drugi konec tedna v septembru zaznamovali z več dogodki v njegov spomin.

Mateja Rant

Žiri – Donu Kostu Selaku so tako letos posvetili Lenčkov večer, na katerem so njegovo življenje in delo predstavili ddr. Marija Stanonik, dr. Franc Križnar, dr. Petra Leben Seljak, Miha Naglič in kot posebni gost Darij Erznožnik. V farni cerkvi sv. Martina so blagoslovili spominsko ploščo donu Kostu Selaku ter odprli razstavo o njegovem življenju in delu v Galeriji v zvoniku. Na dona Kosta Selaka pa bo odslej spominjala tudi plošča na Abrahtovi hiši v Sovri, kjer se je pred 125 leti Jernej Seljak rodil. Pri pripravi dogodkov v spomin na dona Kosto so združili moči Občina Žiri, Župnija Žiri, Muzejsko društvo Žiri in društvo Šmarnični romarji.

Ob odkritju spominske plošče na rojstni hiši dona Kosta Selaka v Sovri je Miha Naglič najprej orisal bogato zgodovino te hiše, ki jo je na Lenčkovem večeru predstavila Petra Leben Seljak. "Hiša je prvič omenjena leta 1476 ob najhujšem turškem vpadu v te kraje, ko so Turki v južnem delu Poljanske doline požgali šestdeset kmetij, od tega 46 na Žirovskem." Takrat je bil kot gospodar hiše vpisan Peter, sin Albrehta, po katerem je hiša dobila ime. Priimek Albreht se je pri hiši obdržal do leta 1828, dokler je ni dedovala Marija Albreht, ki se je poročila z Lovrencem Seljakom oziroma Selakom. "Njun sin Franc Selak se je poročil z Marjano Maček in iz te družine izhaja tudi Jernej Seljak." Žirovci doslej po besedah Franca Križnarja o svojem rojaku niso vedeli veliko, zato si zdaj prizadevajo, da bi jim ga bolj približali. Monografija o hrvaško-slovenskem duhovniku in glasbeniku je prvič izšla leta 2004 v Loških razgledih. "Za ohranitev spomina nanj pa so največ naredili Hrvati, kjer je dolga leta služboval kot duhovnik," je pojasnil Križnar. Ob petdeseti obletnici njegove smrti in 125. obletnici rojstva so zato v juliju v Janjini pripravili mednarodni znanstveni simpozij, tudi odkritja spominske plošče na njegovi rojstni hiši se je udeležila številna delegacija iz Janjine s podžupanjo Antonijo Prišlič na čelu. Čeprav don Kosto Selak ni imel profesionalne glasbene izobrazbe, se je po Križnarjevih besedah razvil v avtorja, ki ga v zadnjem desetletju odkrivajo, objavljajo in izvajajo prav Hrvati. "Njegov glasbeni opus ni bil (pre)velik, a v njem je mogoče zaznati izjemen talent za glasbo," je poudaril Križnar in dodal, da je večino svojih del pisal za amaterske glasbenike. "V vseh kompozicijskih pogledih je prizanesljiv do izvajalcev, ritmi, melodije, harmonije, oblike in barve so enostavni. Večino opusa je napisal za vokalne ali kvečjemu instrumentalno-vokalne zasedbe."

Župana Janeza Žaklja veseli, da Žirovci spoznavajo svojega rojaka. "Praviloma danes slavimo predvsem ljudi, ki imajo veliko denarja, nimajo pa vrlin, ki jih je premogel don Kosto Selak, to je poštenje in predanost svojemu poslanstvu," je poudaril in dodal, da je Selak živel za svoje ideale, na kar danes pogosto pozabljamo. Franc Križnar je za konec še pojasnil, da so na plošči želeli prikazati tako njegov duhovniški poklic kot glasbo, zato vertikalne črte na plošči predstavljajo orgelske piščali.

Foto: Tanja Mlinar

Ploščo sta odkrila Antonija Prišlič in Janez Žakelj.

Razstava v galeriji v zvoniku / Foto: Tanja Mlinar

Foto: Tanja Mlinar

Donu Kostu Selaku so posvetili tudi Lenčkov večer.

Srečali tudi graničarja

V Turističnem društvu Žiri so v sodelovanju s Turističnim društvom Sovodenj ter planinskima društvoma Žiri in Idrija sredi septembra pripravili tradicionalni pohod ob rapalski meji.

Mateja Rant

Žiri – Letošnjega štirinajstega pohoda ob rapalski meji se je udeležilo blizu osemdeset pohodnikov. Največ jih je po besedah Roka Klemenčiča iz Turističnega društva Žiri krenilo iz Žirov, in sicer okrog šestdeset, pridružili so se jim še pohodniki s Sovodnja in iz Spodnje Idrije. Tudi na ta način se trudijo ohranjati spomin na življenje ob stari meji, ki so jo med obema svetovnima vojnama nasilno urezali med kraljevinama Italijo in SHS, kasnejšo Jugoslavijo, in je močno zaznamovala življenje ljudi tudi na Žirovskem. S tem pohodom vsako leto zaznamujejo tudi državni praznik, dan vrnitve Primorske k matični domovini.

Pohodniki so se letos prvič ustavili že v vasi Brezovica, kjer so si ogledali lokalno pivovarno, nato pa so pot nadaljevali proti Mrzlemu vrhu. „Tik pod mejo za Žirkom jih je pričakal jugoslovanski graničar, v vlogo katerega se je vživel Peter Oblak, in opravil pregled dokumentov," je razložil Klemenčič. Vsak pohodnik je namreč tokrat na začetku poti prejel izkaznico, v kateri bo lahko zbiral žige z vsakoletnih pohodov. „Prvi žig jim je tako podelil kar jugoslovanski graničar." Vsi pohodniki so se zbrali na Mrzlem vrhu, kjer so pripravili tudi kulturni program, ki so ga pomagale oblikovati skupina Grabljice s Sovodnja, učenci Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas in podružnične šole Sovodenj ter mladi glasbeniki iz Žirov. „Za popestritev so članice Turističnega društva Žiri odigrale skeč, v katerem so spomnile na čase 'kontrabanta' in prepovedanih obmejnih ljubezni." Letošnja govornica Vlasta Pečelin pa se je spomnila tudi 240-letnice prvega vzpona na Triglav, na katerem so bili prav tako mejniki rapalske meje, je še dejal Klemenčič.

Največ pohodnikov je tudi letos krenilo iz Žirov. / Foto: Tanja Mlinar

OBČINA ŽIRI, LOŠKA CESTA 1, 4226 ŽIRI

V družbi konjev

V Konjeniškem klubu Žiri so letošnje poletne počitnice otrokom popestrili z jahalnimi tabori.

Foto: Gorazd Kavčič

V Žireh so otroci počitnice lahko preživljali v družbi konjev.

Mateja Rant

Žiri – Za osnovnošolce sta Alenka Trček in Sonja Gruden pripravili pester počitniški program, v okviru katerega so spoznali konje in se naučili skrbeti zanje, spoznali so tudi njihovo življenje in navade. Osvojili so osnove jahanja in se naučili dela s konjsko opremo.

Z jahalnim taborom so po besedah Alenke Trček želeli mladim ponuditi predvsem priložnost za aktivno preživljanje prostega časa z vrstniki ter spoznavanje narave in konj. Obenem pa se je vsak naučil vsaj nekaj osnov jahanja, pri čemer so nekateri morali najprej premagati strah pred tako mogočnimi živalmi, kot so konji. „Na koncu je vsak poskusil vsaj kas," je poudarila Alenka Trček. S konji Alko, Liso, Marahom in Luno so se odpravili tudi na daljše pohode, bivanje na taboru pa so otrokom popestrili še s številnimi ustvarjalnimi delavnicami. Z družabnimi igrami in tekmovanji so tudi preverili, česa so se na taboru naučili, kot pravi konjarji pa so se naučili zakuriti tudi taborni ogenj in si ob njem pripraviti večerjo.

Kultura

Arheologija v mestnem jedru

Na začetku poletja so bile v delu škofjeloškega starega mestnega jedra izvedene predhodne arheološke raziskave. Med številnimi zanimivimi najdbami tudi dobro ohranjena lojenka iz 18. stoletja.

Igor Kavčič

Škofja Loka – V okviru projekta ureditve javnih površin starega mestnega jedra Škofje Loke so bile zaradi predvidenih posegov znotraj registrirane kulturne dediščine po naročilu Občine Škofja Loka izvedene predhodne arheološke raziskave. Te je v obliki arheološkega testnega izkopa in georadarskih meritev med 18. junijem in 5. julijem pod vodstvom Iris Bekljanov Zidanšek in mag. Matjaža Novšaka ter ob strokovnem nadzoru Mije Topličanec in Judite Lux z Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana izvedla ekipa podjetja Arhej. Arheološke raziskave je ves čas spremljal tudi kustos arheolog iz Loškega muzeja Jože Štukl: „Arheološka dela so obsegala vodenje strojnega izkopa testnih jarkov, čiščenje in fotografsko ter mersko dokumentiranje tlorisov in profilov, sproti pa je potekala tudi popolna kolekcija najdb. Pri tem je bilo na različnih lokacijah starega mestnega jedra izkopanih šest testnih jarkov.“

Keramična lojenka ob njenem izkopu / Foto: Jože Štukl

Arheološke raziskave so odkrile moderna in novoveška nasutja in zasutja ter ostanke avstro-ogrske kanalizacije, prav tako pa tudi del vkopa in zasutij srednjeveškega mestnega obrambnega jarka. Kot poudarja Štukl, gre v primeru modernih nasutij in zasutij predvsem za ostanke različnih gradbenih posegov, kot sta na primer gradnja vodovodne in kanalizacijske infrastrukture. „Arheološke raziskave so bile dodatno podprte z neinvazivnimi goeradarskimi raziskavami na zamejenem območju križišča Fužinske ulice in Spodnjega trga oziroma na območju nekdanjih Spodnjih mestnih vrat. Na horizontalnem rezu na petdeset in sto centimetrih globine so bili prepoznani georadarski odboji, ki nakazujejo možen obstoj nekdanjih zidanih struktur.“

Lokacije arheoloških sondiranj znotraj starega mestnega jedra Škofje Loke

Skupno je bilo pridobljenih 2325 najdb, med katerimi so najbolj zanimive kuhinjska in namizna lončenina, oploščene pečnice s figuralno in rastlinsko motiviko, odlomki steklenih kozarcev in kelihov, železni predmeti, odlomki živalskih kosti in školjk, gradbeni material, žlindra ... Večina kronološko občutljivih najdb sodi v čas od konca 15. do 18. stoletja. Na območju nekdanjega mestnega jarka – na sredini Pepetovaga klanca – je bila na dnu zasutja odkrita izjemna najdba v celoti ohranjene keramične lojenke. „Gre za preprosto obliko glinene okrogle svetilke s premerom 8,5 in višine 2,3 centimetra, izdelane iz svetle gline, ki je na notranji strani prevlečena z zeleno-rjavim loščem. Na nasprotni strani ustja, kamor se je položil stenj, se nahaja enostaven držaj, ki je služil prenašanju svetilke. Gorivo, ki ga je svetilka uporabljala za ustvarjanje svetlobe v eni izmed loških hiš, je bila živalska maščoba – loj,“ je povedal Štukl in dodal, da lojenko časovno lahko umestimo v 18. stoletje.

Šport

Nov rekord Lučin

Iz Todraža do Lučin prvič v manj kot dveh minutah. Novi rekorder je Italijan Federico Liber.

Maja Bertoncelj

Lučine – Sredi avgusta se je na gorsko-hitrostni dirki Lučine zbralo skoraj sto voznikov iz Slovenije in tujine, ki so se pomerili na atraktivni progi.
Boj za skupno zmago in rekord proge se je napovedoval med dosedanjim rekorderjem Čehom Vaclavom Janikom in Italijanom Federicom Liberjem. Slednji je bil tokrat hitrejši. Prvič je rekord izboljšal že na treningu. Svoj dosežek je nato popravil še na dirki v drugi izmed treh voženj, ko je s svojim prototipom Gloria G8P Evo s skoraj štirikilometrsko progo od Todraža do Lučin opravil v času 1:59,397 in povprečno hitrostjo 119,85 km/h ter se tako prvič spustil pod dve minuti. Rekorda so bili veseli tudi organizatorji. "Čakali smo ga kar nekaj časa. Dosegli smo, kar smo želeli, zdaj pa je pred nami nov izziv – da poskušamo podaljšati progo in v prihodnosti tako izpeljati dirko za evropsko prvenstvo, ki je najvišji rang," je povedal Klemen Trček, predsednik AMD Zvezda. Pri organizaciji sodelujejo tudi številni domačini. In tudi med vozniki jih je bilo kar nekaj, med njimi Žirovec Franci Likovič (AMD Zvezda, MG ZR 105), ki živi na Dolgih Njivah. Zmagal je v diviziji 1, v kateri je letos najboljši. »Zadovoljen sem z vsemi tremi vožnjami, saj sem bil v vseh najhitrejši," je dejal.

Novega rekorderja Federica Liberja so pozdravili številni gledalci. / Foto: Gorazd Kavčič

Tudi v Gorenji vasi na čelu z županom Milanom Čadežem so veseli, da na območju občine poteka gorsko-hitrostna dirka. Je lepa priložnost za promocijo občine tako med vozniki kot med gledalci, ki se jih je znova zbralo veliko.
Organizatorji so v okviru prireditve izpeljali dobrodelno akcijo Podarimo dirkaški nasmeh otrokom. Zbrana sredstva s tako imenovanih taksi voženj so bila namenjena OŠ Lučine.

Hladnik še naprej trener

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Vodstvo košarkarskega kluba je podaljšalo sodelovanje s 36-letnim Jako Hladnikom, ki bo tako tudi v prihajajoči sezoni vodil člansko ekipo LTH Castingsa. Ekipi se je kot zadnji igralec pridružil Martin Jakovina, ki je po Matiji Vravniku, Nacetu Frelihu, Urbanu Omanu, Maticu Veselu, Binetu Prepeliču, Luki Kurešu in Vidu Mehletu postal še osmi novinec v članski ekipi LTH Castingsa. Za Škofjeločane, ki bodo tudi v prihajajoči sezoni nastopali v 2. SKL in Pokalu Spar, bodo igrali še Matevž Bertoncelj, Boris Jeršin, Tilen Jugovic, Željko Marković, Vjekoslav Petrović in Tim Sočak. Prvi obračun jih čaka 6. oktobra v Grosupljem, na domačem parketu pa se bodo predstavili 13. oktobra, ko bodo gostili ekipo Mesarije Prunk Sežana.

FOLKLORNA SKUPINA ŠKOFJA LOKA

VABI K SODELOVANJU NOVE PLESALKE, PLESALCE IN INSTRUMENTALISTE,

V ČETRTEK, 27. 9. IN 4. 10. 2018, OB 20. URI,

V PROSTORIH KRAJEVNE SKUPNOSTI STARA LOKA-PODLUBNIK

INFORMACIJE 041 774 550 - Marko

KULTURNO DRUŠTVO FOLKLORNA SKUPINA ŠKOFJA LOKA, RETEČE 49, ŠKOFJA LOKA

LOŠKI ODER ŠKOFJA LOKA

LJUBITELJSKI ABONMA 2018/2019

Anton Tomaž Linhart
TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI
KD Loški oder

Eric Chappel
O MRTVIH SAMO DOBRO
Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Jordan Cvetanovič
TERAPIJA
Koroški deželni teater

Reginald Rose
12 JEZNIH MOŽ
Šentjakobsko gledališče Ljubljana

Jera Ivanc
PREVARE
KD Janez Jalen Notranje Gorice

Vpis: od 11. do 30. septembra od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Vpis bo potekal v pisarni Loškega odra (Spodnji trg 14).

Informacije: 041 730 982, 04 512 08 50, gledalisce@kd-loskioder.si

KULTURNO DRUŠTVO LOŠKI ODER ŠKOFJA LOKA, SPODNJI TRG 14, ŠKOFJA LOKA

KLINIKALOKA
TRGOVINA ZA MALE ŽIVALI

DARILO
Ob nakupu 15 kg pakiranja izdelka iz linije Size Health Nutrition prejmete POSODO ZA SHRANJEVANJE HRANE.

ROYAL CANIN
Akcija velja od 25. 9 do 25. 10.

DARILO
Ob nakupu 1,5 kg oziroma 2 kg izdelka iz linije Feline Care Nutrition prejmete POSODO ZA SHRANJEVANJE HRANE.

Tel.: 04 515 35 50 / 04 515 35 52 / 051 655 853 / info@klinikaloka.com
Tel.: 04 515 35 59 (trgovina) / www.klinikaloka.com

KUPON-OKTOBER
20% za izdelek po izbiri iz celotne ponudbe trgovine Klinika Loka.
Izreži ta kupon ali ga fotografiraj s telefonom.
Popusti se ne seštevajo.

Oglasi

Rokometaši vendarle tudi doma

Škofja Loka – Rokometaši Urbanscape Loke so novo tekmovalno sezono v 1. NLB ligi začeli drugo septembrsko soboto, ko so odšli na gostovanje k ekipi Dol TKI Hrastnik. Varovanci trenerja Roberta Beguša, ki tudi v novi sezoni vodi škofjeloške rokometne prvoligaše, so se domov vrnili z zmago, saj so v Dolu pri Hrastniku slavili z rezultatom 23:25 (10:12). V drugem krogu prvenstva so nato gostovali v dvorani Zlatorog v Celju in izgubili s 33:28 (18:11), minulo soboto pa so gostovali še v Ivančni Gorici pri moštvu Sviša. Domačim navijačem se bodo tako v novo sezoni predstavili šele v 4. krogu prvenstva, ko bodo v dvorani na Podnu to soboto, 29. septembra, gostili ekipo Maribor Branika. Zagotovo zanimiv obračun se bo začel ob 20. uri.

Muzikal Briljantina v Medvodah!

Nov slovenski muzikal Briljantina prihaja 28. oktobra v Športno dvorano v Medvode!

Jim Jacobs in Warren Casey sta leta 1970 ustvarila muzikal Briljantina (Grease). Svetovno slavo je požel leta 1978 z istoimenskih filmom, kjer sta se v glavnih vlogah proslavila Olivia Newton-John in John Travolta.

Dogajanje je postavljeno na šolo Rydell High, kjer se neotesan in predrzen fant Danny Zuko zaljubi v lepo vzgojeno dekle Sandy. Skupaj z vrstniki odkrivata pasti ljubezenskega življenja. Pozitivne vrednote, mladostna energija in plesno-pevski spektakel Briljantine so osvojili srca slovenskih ljubiteljev muzikalov.

V glavnih vlogah igrajo **Saša Lešnjek / Maša Medved** kot Sandy in **Luka Markus Štajer / Matjaž Kumelj** kot Danny. Igralska zasedba se lahko ob številnih izbrancih iz avdicije pohvali tudi z velikimi imeni slovenskega filma in gledališča: **Janez Hočevar Rifle, Gojmir Lešnjak Gojc, Uroš Smolej, Domen Valič** in **Alenka Tetičkovič.**

Vstopnice so že v prodaji!

PROSPOT D.O.O. RADOVLJICA, LANGUSOVA ULICA 22, RADOVLJICA

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek
17.15 Ples za najmlajše: 3-5 let		16.15 HIPHOP 7-11 let	NOVO: 16.15 Jazz balet (6-14 let)	17.30 HIPHOP 7-11 let
		17.30 HIPHOP 12-17 let	17.30 Balet 3-6 let	18.45 HIPHOP 12-17 let
18.15 LadiesART solo ženske- začetna	19.00 Družabni ples NADALJEVALNI 1 2.OKT			
19.30 Salsa v paru (2.oktober)	20.30 Družabni ples ZAČETNI TEČAJ / 2.OKT.			PREPLESAVANJE: vsako soboto bo 20.30

INFORMACIJE IN PRIJAVE: www.plesniklub-art.com/ 041244244

PLESNI KLUB ART, PARTIZANSKA CESTA 16, ŠKOFJA LOKA

solistka Darja Švajger

Športna dvorana Železniki, sobota 20.10.2018 ob 19.00 uri

Prodaja vstopnic: CENA: 10 EUR

eventim

Lenti Pub, Restavracija Lušina, Bazen Železniki, gostilna Trnje, Brunarica Dražgoše, Macesen Sorica

ISKRA ISD Gorenjski Glas

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ŽELEZNIKI, CEŠNJICA 48 D, ŽELEZNIKI

Šport

NAMA D.D. LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1, LJUBLJANA

Tudi za dvojne točke

Prejšnji teden se je začela nova sezona v floorballu, letos pa se bodo naša najboljša moštva merila tudi v mednarodni ligi.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Sredi septembra so moštva v 1. slovenski floorball ligi odigrala prve tekme letošnjega prvenstva. V dvorani Poden je ekipa Insporta A s 7:2 premagala aktualne prvake iz Borovnice, ekipa Insporta B pa je z 2:15 izgubila z moštvom Polanske bande. V Kranjski Gori sta se pomerili ekipi Zelencev in Olimpije, s 3:13 pa so zmagali gostje iz Ljubljane. To soboto ob 15.30 bo v dvorani na Trati na sporedu tekma med Polycom brlogom in Insportom B, nov krog pa ekipe čaka 6. oktobra.

Ligaški sistem je letos nekoliko drugačen. Moštva igrajo za naslov državnega prvaka, kot novost pa bo tudi tako imenovana IFL – mednarodna floorball liga, ki bo sestavljena iz slovenskih in avstrijskih klubov. Igrali bodo: FBC Borovnica, FBK Insport Škofja Loka, Polanska Banda, KAC Floorball, VSV Unihockey in Wiener Floorball Verein. Tako bodo točke, dosežene proti slovenskim ekipam, ki igrajo tako v državnem prvenstvu kot ligi IFL, štele dvojno.

Ločani bodo nastopali v domačem prvenstvu in mednarodni ligi. / Foto: Lovro Megušar

Pri Ločanih, ki bodo igrali v obeh tekmovanjih, je pred sezono prišlo do nekaj sprememb. Lovro Žnidar se je zaradi študijskih obveznosti odločil, da se pridruži drugi ekipi, prvi pa so se priključili igralci, ki so prejšnje leto igrali v drugi članski ekipi: Tevž Bohinc, Blaž Tomc, Lovro Oblak in Luka Peklaj. Prav tako se je dolgoletni kapetan in koordinator ekipe Rok Ritonja odločil predati kapetanski trak, ki ga ima sedaj na roki Anže Burnik. Ta je prevzel tudi vlogo trenerja prve ekipe.

"Letošnji cilji so jasni. Želimo popraviti, kar se je zalomilo lani v državnem prvenstvu, prav tako pa osvojiti slovensko-avstrijsko ligo IFL. Mislim, da so cilji s trenutnim kadrom dosegljivi," pravi Anže Burnik.

Aktivno dogajanje na škofjeloški obrtno-podjetniški zbornici

V jesenskem času na zbornici nadaljujemo z izobraževanji. Tako smo že izvedli celodnevni seminar, na katerem so računovodje prejeli veliko informacij s področja delovnega prava, tradicionalni jesenski izlet upokojenih obrtnikov pa je tokrat potekal na Kočevskem z ogledom Baze 20, Kočevskega Roga in bunkerja Škrilj.

V organizaciji Sekcije avtoserviserjev je potekala tudi dvodnevna strokovna ekskurzija. Program je zajemal ogled dela proizvodnje avtomobilov znamk Volkswagen, Škoda, Seat, Audi in Porche v Bratislavi. Udeleženci so se sprehodili skozi tovarno in videli, kako v različnih fazah nastaja končna oblika karoserije avtomobila, seznanili pa so se tudi s podatki o tem, koliko denarja in energije vlagajo v razvoj, analize, izobraževanje zaposlenih in varovanje narave. Sledil je ogled središča Bratislave, drugi dan potovanja pa ogled Dunaja in obisk tamkajšnjega tehniškega muzeja (na sliki).

Pestro dogajanje v oktobru

Tudi prihajajoči dnevi bodo namenjeni številnim izobraževalnim aktivnostim, obenem pa tudi volitvam v upravne organe zbornice za novo mandatno obdobje 2018–2022.

Sekcija frizerjev bo **1. oktobra** organizirala **strokovni seminar za frizerje Look&Learn** v Logatcu, kjer se bodo seznanili z najnovejšimi tehnikami striženja in barvanja s strani frizerskih mojstrov.

Nasvetov s področja krepitve imunskega sistema in odpornosti ter tihih sporočil našega telesa bodo deležni udeleženci delavnice: **Imunski sistem** – kako zakisane misli vplivajo na zakisano telo. Delavnica bo potekala v soboto, **6. oktobra, od 10. do 12. ure**. Delavnica je del sklopa izobraževanj pod skupnim sloganom Skrb za zdravje – temelj podjetniškega uspeha, izvedla pa jo bo **Minka Gantar**.

Podjetniki velikokrat ne vedo, kakšne so njihove obveznosti na področju pravilnikov in evidenc, ki jim jih nalaga slovenska zakonodaja, zato jih vabimo v sredo, **24. oktobra, ob 17. uri** na seminar: **(Ne)obvezni interni akti v podjetju in obvezne evidence**. Udeleženci bodo poleg priporočil za pripravo prejeli tudi vzorce različnih sklepov, pravilnikov in evidenc, ki jih morajo imeti v svojem podjetju, da bodo zadostili zahtevam inšpekcijskih služb. Seminar bo vodila **mag. Nina Scortegagna Kavčnik** iz OZS.

OOZ Škofja Loka pa se bo spomnila tudi vseh članov, ki v letošnjem letu praznujejo okroglo obletnico opravljanja zasebne dejavnosti, saj je to pomemben dosežek in praznik slehernega obrtnika in podjetnika. **Slovesnost za jubilante** bo potekala **25. oktobra** na Loškem odru, po **gledališki predstavi – komediji z naslovom Šola za žene**, ki jo zbornica pripravlja za vse svoje člane.

Dogajanje na zbornici spremljajte na naši spletni strani www.ooz-skofjaloka.si.

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA ŠKOFJA LOKA

OBMOČNA OBRTNO - PODJETNIŠKA ZBORNICA ŠKOFJA LOKA, SPODNJI TRG 2, ŠKOFJA LOKA

Ljudje so najlepši poklon te službe

S srcem čez dan pri strankah, popoldne in zvečer pri vnukih. Govorili smo z Vilmo Modic, partnerko 3DVA, d. o. o., ki ima v upravljanju ponudbeno pester lokal 3DVA na Kapucinskem trgu.

Ko Škofja Loka ob pol petih zjutraj še spi, luči v trafiki 3DVA pri avtobusni postaji že gorijo. Gospa Vilma je prevzela časopise in revije, ki jih bo skrbno zložila na police za prve jutranje stranke. Nato bo prijazno pričakala vsakogar, ki bo vstopil skozi vrata prenovljene prodajalne. S posebnim žarom v očeh mi pove, da je izjemno zadovoljna, ker so ji na njeno pobudo uredili tudi dostop za gibalno ovirane ter mamice z vozički.

Zakaj ste se odločili za delo v 3DVA prodajalni?
»Pravzaprav zaradi dodatnega izziva v življenju. Začela sem s trafiko na Mestnem trgu, ki ni bila v obratovanju, a smo jo uspešno zagnali. Po enem letu sem dobila še ponudbo za to, večjo, in na koncu sem se odločila zanjo.«

Trafika 3DVA že dolgo ni več samo to, na kar človek najprej pomisli – časopisi, revije in tobačni izdelki. Ponudba močno presega vse to. Od nakupa vstopnic za prireditve, Western Unione do ponudbe igrač, vinjet, kartic, prigrizkov ... Kaj je tisto, kar stranke še vedno preseneti, ko prvič vstopijo skozi vaša vrata?
»Marsikaj. To na primer, da si lahko privoščijo res odlično kavico ali da lahko plačajo položnice. V zadnjem času se sicer veliko nasmejimo na račun začudenih vprašanj, če cigaret nimamo več, ker jih moramo imeti skrite očem. Včasih se v lokalu znajde kakšen tujec, ki zmedeno pogleduje naokrog in hoče kar oditi, ker misli, da je prišel narobe.«

Ko sva se srečali v lokalu, sem takoj začutila, da delo opravljate z veliko dobre energije. Povejte mi, kaj vas pri vaši službi najbolj veseli?
»Res rada delam z ljudmi. In ko enkrat obvladaš vso ponudbo in vse programe, najdeš tudi čas, da se jim posvetiš. Po ekranu in tipkovnici klikam avtomatsko, točno vem, kje je kaj, vmes pa rečem še kakšno besedo s kupcem. In teh je veliko, kar je super, ker tako delovni dan hitro mine.«

Bi nam zaupali kakšno lepo izkušnjo, ki se vam je pripetila na delovnem mestu?
»Seveda. Skoraj ne mine dan, da mi ga stranke ne bi polepšale s kakšno pohvalo, prijazno besedo ali darilom. S kakšno čokoladico na primer. Že lepa beseda človeku vlije veliko dodatne volje.«

Vam je kakšna dogodivščina še posebej ostala v spominu?
»Da, vsako leto za osmi marec ženam in dekletom delimo rože. In se je zgodilo, da so tudi meni in sodelavki prinesli rože. Res je bilo prisrčno. Drugače pa se zgodi tudi kaj nenavadnega. Zadnjič je recimo v lokal priletel golob,« se priduši s širokim nasmeškom, a hip zatem resno doda: »Na vse moraš biti pripravljen, tudi na to, da pokličeš reševalce, če je treba, in da pomagaš ljudem v stiski. Včasih je dovolj, da jim prisluhneš, ker se morda nimajo komu zaupati, spet drugič moraš najti besede za tolažbo ali se z njimi pohecati. Osebni odnos do ljudi, ki te obiščejo, je zagotovo najlepši poklon te službe.«

Veliko svojega časa razdate za druge. Kaj pa naredite zase, za svojo dušo?
»Šport. Gore. Pozimi turno smučam z možem, veliko hodim v hribe, poleti pa na kolo. Zadnja leta me sneg resnično mami, ampak ne ta sneg v mestu, tu je z njim le delo.« Glasen smeh. »Premami me tista neobljudena belina, ki jo doživim le na turnih smukah. Mir. Nikjer nikogar. To je tisto pravo, da si napolnim baterije.«

Ko se z Vilmo posloviva, vem, da sta njena iskrena dobra volja in pripravljenost odlična zgleda za uspešno samostojno poslovno pot. Poleg Vilmine poslovalnice najdete v Škofji Loki še dve bogato založeni prodajni mesti 3DVA – na Trati pri železniški postaji in v Frankovem naselju.
Alenka Ivančič